

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

28 januari 1997

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

ACTUELE VRAGEN

MOTIE UITOEFENING ONDERZOEKSRECHT MILIEUBOXENCONTRACT

THEMADEBAT ARMOEDE EN UITSLUITING – OPRICHTING COMMISSIE AD HOC

DECREET EINDREGELING BEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP EN INSTELLINGEN VAN
OPENBAAR NUT 1986 – STEMMING

DECREET EINDREGELING BEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP EN INSTELLINGEN VAN
OPENBAAR NUT 1987 – STEMMING

DECREET EINDREGELING BEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP EN INSTELLINGEN VAN
OPENBAAR NUT 1988 – STEMMING

DECREET INTEGRALE KWALITEITSZORG VERZORGINGSINSTELLINGEN – STEMMINGEN

MONDELINGE VRAGEN

Inhoud

Nr. 23

Woensdag 28 januari 1997
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Actuele vragen (Regl. art. 78)	
Actuele vraag van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de verantwoordelijkheid van adoptiediensten bij het overbrengen van kinderen uit Zaïre	1
Actuele vraag van mevrouw Patricia Ceysens tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het neen-boekje van Kind en Gezin	
Actuele vraag van de heer Felix Strackx tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de verspreiding van neen-boekjes voor kinderen naar aanleiding van de pedofilieproblematiek	3
Actuele vraag van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de hervorming van de opleiding kinesitherapie	5
Actuele vraag van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de plannen van federaal minister Vande Lanotte om de taalwetgeving aan te passen met betrekking tot de identiteitskaarten	
Actuele vraag van de heer Herman Suykerbuyk tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de plannen van federaal minister Vande Lanotte om de taalwetgeving aan te passen met betrekking tot de identiteitskaarten	8
Actuele vraag van de heer Jacky Maes tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het kusttoerisme	10
Actuele vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de resultaten van het overleg met Nederland inzake het gebruik van het Nederlands in de Europese Unie	11
Actuele vraag van de heer Jos Geysels tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de derdegeneratiestatuten van de intercommunales in de energiesector	
Actuele vraag van de heer Karel De Gucht tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, en tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de derdegeneratiestatuten van de intercommunales in de energiesector	
Actuele vraag van de heer Emiel Verrijken tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de brief van de Europese Commissie aan de Belgische regering inzake het Electrabelcontract	12
Actuele vraag van de heer Freddy De Vilder tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over bedrijven die op historisch vervuilde gronden gevestigd zijn	15
Actuele vraag van de heer Jean-Marie Bogaert tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de beslissing van de regering inzake de toewijzing van de inning van het kijk- en luistergeld	17

Actuele vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de aanwijzing van een nieuwe raad van bestuur bij De Lijn	19
Actuele vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de NMBS-plannen voor de aanleg van parkeerplaatsen onder het Astridplein in Antwerpen	20
Actuele vraag van de heer Michel Doomst tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het verplicht gebruik van aanstijlijsten voor stedenbouwkundige dossiers door de administratie Ruimtelijke Ordening	21
Actuele vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de recente ontwikkelingen in het Fenix-dossier	22
Motie van de heer Filip Dewinter tot uitoefening van het recht van onderzoek over de offerte, de gunning en de verdere uitoefening van het milieuboxencontract – 524 (1996-1997) – Nr. 1	
Bespreking	23
Sprekers : de heren Filip Dewinter en André Denys	
Themadebat over armoede en uitsluiting	
Oprichting van een commissie ad hoc	25
Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1986 – 23-A (1995-1996) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	25
Sprekers : de heren Stefaan Platteau, Wilfried Aers en Jan Caubergs	
Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1987 – 23-B (1995-1996) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	28
Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1988 – 23-C (1995-1996) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	29
Ontwerp van decreet betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen – 367 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 9	
Aangehouden stemmingsen	31
Sprekers : de heren André Denys, Jean-Marie Bogaert en Marc Olivier	
Hoofdelijke stemming	41
Spreker : de heren Johan De Roo en Walter Vandenbossche	
Regeling van de werkzaamheden	45
Bijlage	
Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken over de reclame-uitgaven van scholen	48
Mondelinge vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken over de verhouding tussen het HIVT en het RUCA	50
Mondelinge vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken over de problematiek van de opleidingen kinesitherapie	52

VOORZITTER : De heer Herman Suykerbuyk, ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.03 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Yolande Avontroodt, Sonja Becq, Georges Beerden, Ward Beysen, Jean-Marie Bogart, Gilbert Bossuyt, Louis Brill, Jozef Browaeys, Herman Candries, Leo Cannaerts, Georges Cardoen, Jan Caubergs, Patricia Ceysens, Joachim Coens, Marc Cordeel, Frank Creyelman, Norbert De Batselier, Carl Decaluwé, Etienne De Groot, Karel De Gucht, Leo Delcroix, Herman De Loor, Anny De Maght-Aelbrecht, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, André Denys, Paul Deprez, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Mia De Schamphelaere, Peter Desmet, Freddy De Vilder, Filip Dewinter, Fred Dielens, Marijke Dillen, Michel Doomst, Vera Dua, Paul Dumez, Freddy Feytons, Jaak Gabriels, Jos Geysels, Johnny Goos, Leo Goovaerts, Brigitte Grouwels, Veerle Heeren, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, André Kenzeler, Marino Keulen, Willy Kuijpers, Patrick Lachaert, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Kathy Lindekens, Carlos Lisabeth, Marcel Logist, Jacky Maes, Nelly Maes, Johan Malcorps, Hugo Marsoul, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Marc Olivier, Jan Penris, Stefaan Platteau, Leonard Quintelier, Didier Ramoudt, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Eddy Schuermans, Jef Sleeckx, Jos Stassen, Steve Stevaert, Felix Strackx, Herman Suykerbuyk, Guy Swennen, René Swinnen, John Taylor, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Maria Tyberghien-Vandenbussche, Arnold Van Aperen, Riet Van Cleuvenbergen, Walter Vandenbossche, Chris Vandenbroeke, Michiel Vandenbussche, Bart Vandendriessche, Ria Van Den Heuvel, Marleen Vanderpoorten, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Paul Van Grembergen, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Gilbert Vanleenhove, Sonja Van Lindt, Jef Van Looy, Dirk Van Mechelen, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuysen, André

Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Marc Van Peel, Hugo Van Rompaey, Etienne Van Vaerenbergh, Peter Vanvelthoven, Roeland Van Wallegem, Tuur Van Wallendael, Mandus Verlinden, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Emiel Verrijken, Cecile Verwimp-Sillis, Robert Voorhamme, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Dominiek Lootens-Stael : gezondheidsredenen ;

Lydia Maximus, Johan Weyts : buitenslands ;

Roland Deswaene : familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Jacques Devolder.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 78)

Actuele vraag van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de verantwoordelijkheid van adoptiediensten bij het overbrengen van kinderen uit Zaïre

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Nieuwkerke tot de heer Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de verantwoordelijkheid van adoptiediensten bij het overbrengen van kinderen uit Zaïre.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op dinsdag 22 januari kwamen in Zaventem een tiental Zaïrese kinderen aan. De kandidaat-adoptiegezinnen willen zo'n kind om humanitaire en persoonlijke redenen. De dossiers van de kinde-

Van Nieuwkerke

ren zijn echter niet in orde en de kinderen zijn toegekomen zonder de toestemming van Buitenlandse Zaken.

Mijnheer de minister, weet u welke adoptiediensten deze kinderen naar hier hebben gehaald ? Zijn deze diensten erkend en wisten ze dat de kinderen illegaal op komst waren ? Vindt u het logisch om kinderen in dergelijke onstabiele situaties naar hier te halen ? Welke controle oefent Kind en Gezin uit ?

Ik wil een antwoord op deze vragen om mijn houding te kunnen bepalen ten aanzien van de adoptiediensten. Sommige kandidaat-adoptieouders zijn geneigd om via een illegale weg kinderen te adopteren, omdat dat sneller gaat. Hier moet paal en perk aan worden gesteld.

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens (*Op de tribune*) : In het najaar van 1995 stelde de heer Anciaux de situatie van binnenlandse en buitenlandse adopties aan de kaak. Kind en Gezin had hierover al een aantal lopende dossiers en zei nog strenger te zullen optreden. Het dossier waaraan u refereert, is een van die lopende dossiers waar men al een jaar mee bezig was. Het ging om een erkende adoptiedienst – SOS-Emmanuel – waarvoor de heer Celis werkte. Hij is verantwoordelijk voor het weeshuis Les Erythrines in Zaïre.

Kind en Gezin heeft dit dossier, omdat het al een jaar liep, verder laten afhandelen. Men heeft eerst de kanalen gecontroleerd en die bleken betrouwbaar te zijn. Men heeft de erkende adoptiedienst gecontroleerd, die eveneens betrouwbaar bleek te zijn. Bij de formele afhandeling van het dossier hebben zich al een aantal problemen voorgedaan, die moeilijk waren te voorzien. Dit had te maken met de administratieve voorbereiding van het dossier.

Het land is in oorlog en op een bepaald ogenblik moesten de kinderen vluchten. Ze zijn overgebracht van het district Uvira naar het district Kigali. Uiteindelijk kwamen ze in ons land terecht. Onze eigen adoptiedienst en de Vlaamse adoptieouders waren niet op de hoogte van het feit dat de kinderen overkwamen. Niet alleen Vlaamse adoptieouders zijn betrokken bij deze zaak, sommige kinderen zijn bestemd voor Wallonië en Frankrijk. Daar kent men dezelfde problemen. De Franse kinderen zijn ondertussen in een ziekenhuis opge-

nomen, dit in afwachting van een definitieve houding van de Franse dienst van Buitenlandse Zaken. Ook hier wordt nu gewacht op een verdere afhandeling door het departement Buitenlandse Zaken en de dienst Vreemdelingenzaken. Zij beslissen uiteindelijk over het al dan niet toekennen van het visum.

Onze adoptiedienst, noch de ouders waren op de hoogte van de overkomst. Deze kinderen zijn naar België kunnen komen, omdat een aantal Waalse gezinnen die mee in het contingent zaten – als ik het zo oneerbiedig mag uitdrukken – een beroep hebben gedaan op een aalmoezenier van de paracommando's. Samen met piloten van Sabena heeft deze aalmoezenier geregeld dat de kinderen werden meegenomen. Uiteindelijk zijn ze veilig in België aangekomen. Pas tijdens de vlucht, na hun vertrek, werden de adoptiedienst en de ouders op de hoogte gebracht. De Vlaamse ouders en de Vlaamse adoptiedienst hebben daar niet aan willen meewerken.

Mijn mening daarover heb ik al meegedeeld : momenteel hebben we een slechte regeling, en dat is ook de reden waarom we een nieuw ontwerp van decreet hebben neergelegd. Dit nieuw ontwerp moet leiden tot een betere regeling van de problematiek op het gebied van interlandelijke adoptie.

De heer André Van Nieuwkerke : U zegt dat de erkende adoptiedienst die is betrokken bij deze dossiers, heeft gewerkt met een zekere heer Celis. Volgens uw diensten is de heer Celis betrouwbaar.

Minister Luc Martens : Tot en met het ogenblik waarop men moest beslissen over het dossier, was de heer Celis betrouwbaar. Men heeft dit laten natrekken via de advocaten die voor de Belgische ambassade in Zaïre werken. Ondertussen blijkt echter dat de heer Celis ook gewerkt zou hebben voor Interadoptie en voor Frankrijk. Dit kan natuurlijk niet.

Er loopt op dit moment een onderzoek naar de handel en wandel van deze man : er zijn immers een aantal recente contra-indicaties die niet voorhanden waren op het ogenblik dat men zich een oordeel moest vormen over de bemiddeling door de heer Celis.

De heer André Van Nieuwkerke : Hoe ziet u het verdere verloop van deze zaak ? Die kinderen zijn nu hier. Kunnen zij naar school gaan ?

Minister Luc Martens : Deze kinderen verblijven hier nu illegaal. De beslissing situeert zich op het

Martens

federale vlak : het is een zaak waarover het departement Buitenlandse Zaken en de dienst Vreemdelingenzaken moeten onderhandelen.

Er bestaat een globale regeling voor mensen die hier illegaal verblijven. In principe kunnen zij naar school gaan, zoals ze in principe ook een beroep moeten kunnen doen op gezondheidszorg.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Patricia Ceysens tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het neen-boekje van Kind en Gezin

Actuele vraag van de heer Felix Strackx tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de verspreiding van neen-boekjes voor kinderen naar aanleiding van de pedofilieproblematiek

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van mevrouw Ceysens tot de heer Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het neen-boekje van Kind en Gezin, en van de heer Strackx tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de verspreiding van neen-boekjes voor kinderen naar aanleiding van de pedofilieproblematiek.

Mevrouw Patricia Ceysens (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, tijdens het begrotingsdebat in december hebben we al een aantal kanttekeningen geplaatst bij de weerbaarheidstrainingen voor kinderen. Is dit geen afwentelen van verantwoordelijkheid op de schouders van de kinderen ? Ondertussen krijgen we gelijk vanuit wetenschappelijke hoek, ik denk aan een artikel in De Huisarts. Ook in de pers lezen we een en ander. Zo zegt een kinderpsychiater dat voorzichtigheid geboden is met de verspreiding van de zogenaamde neen-boekjes, omdat men op die manier de problemen van de wereld van de volwassenen doorschuift naar de kinderwereld.

Een van de boekjes wordt verspreid door Kind en Gezin. We zijn dan ook benieuwd naar het stand-

punt van de minister hierover. Hoe moet het verder ? Welke initiatieven kunnen we nog verwachten ?

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, geachte collega's, in een eerste reactie op de affaire-Dutroux gingen verschillende stemmen op om kinderen weerbaarder te maken. Daarbij ging men wel enigszins voorbij aan het feit dat de slachtoffers van Dutroux weinig baat zouden hebben gehad bij meer assertiviteit en dat bijvoorbeeld een spuitbusje met traan-gas voor hen nuttiger ware geweest. De scholen zetten weerbaarheidstrainingen voor kinderen op en zogenaamde neen-boekjes werden verspreid. Minister Van den Bossche liet in de scholen het boekje Kaatje Cactusbloem en haar Egel van Marie-France Botte verspreiden. Kind en Gezin bracht een eigen publicatie : Het Boekje dat Neen Zegt.

Dit laatste boekje is leuk, visueel aantrekkelijk en soms zelfs grappig. Maar ik behoor natuurlijk niet tot de doelgroep van dit soort boekjes. Ik heb er geen idee van hoe kinderen tegen zulke boekjes aankijken. Nu blijkt dat de kinderpsychiaters, bij monde van dokter Marneffe, nogal heftig reageren tegen deze weerbaarheidstrainingen en de neen-boekjes. Amerikaans onderzoek heeft uitgewezen dat 65 percent van de kinderen extreme angst ontwikkelt na trainingen met zulke boekjes. Ze zouden hun vertrouwen in de volwassenen totaal verliezen, hetgeen hen zelfs zou kunnen voorbestemmen om later zelf pedofiel te worden.

Dit lijkt me ernstig genoeg om aan de heren ministers te vragen of er voor de verspreiding van de boekjes voldoende overleg is geweest met kinderpsychiaters. Was men op de hoogte van de resultaten van het Amerikaanse onderzoek ? Hoeveel boekjes werden al verspreid ? Hoe hebben de ouders en de kinderen gereageerd ? Zullen de uitspraken van de specialisten de houding van de minister wijzigen ? Overweegt men de verspreiding van de boekjes stop te zetten ?

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, na overleg met minister Van den Bossche, zal ik het antwoord op beide vragen verstrekken. Beide boekjes gaan immers over hetzelfde thema.

Martens

De boekjes zijn specifiek tot kinderen gericht en moeten dan ook in die context worden gezien. Kinderen ontvangen informatie via televisie, gesprekken en lectuur. In dat geheel vormen de boekjes een klein element. In deze boekjes wordt nagedacht over de manier waarop kinderen steeds maar gedwongen worden om ja te zeggen in het leven. Het leven overloopt echter het hele gebied van ja tot neen : van ja, ja maar, neen mits tot neen.

Indien we het bestaan van het kind herleiden tot deze boekjes, geven we inderdaad een vertekend beeld van de werkelijkheid. Het boekje met de titel Kaatje Cactusbloem en haar Egel werd in het begin enthousiast onthaald. Daarna ontstond er paniek naar aanleiding van de uitspraak van een kinderpsychiater. Men verwees naar Amerikaanse reacties en men baseerde zich op cijfers uit de krant en uit bepaalde artikels. Ik meen dat dit wat overdreven is. Deze problematiek moet wel grondig worden onderzocht.

Heel wat misbruiken ontstaan juist, wanneer kinderen leven in een gesloten en zeer hiërarchische wereld. Wanneer men deze geslotenheid kan doorbreken, wordt er een klimaat gecreëerd waarin kinderen kunnen opbloeien. Het onderwijs is dan ook een uitstekend kanaal om deze boekjes actief te hanteren en om duidelijk te maken dat het kind in sommige omstandigheden wel verplicht is om neen te zeggen, dit als een uitdrukking van volwassenheid. Keuzes maken, betekent nu eenmaal precies dat men zich kan bewegen tussen twee polen. Men moet soms in staat zijn neen te durven zeggen.

Ik ben niet onder de indruk van de negatieve argumenten die worden aangevoerd, er zijn evenveel positieve argumenten aan te halen. Professor doctor Peter Adriaenssens moedigt me overigens aan om deze boekjes te hanteren. We zijn dus niet over één nacht ijs gegaan. Kind en Gezin heeft voorafgaandelijk de centra voor hulpverlening inzake kindermishandeling geconsulteerd. Sommige centra hebben weliswaar traag gereageerd, maar er waren geen negatieve reacties. Bij ieder boekje wordt een begeleidende brief voor de ouders gevoegd. Tevens wordt op het boekje vermeld dat het bestemd is voor kinderen vanaf zes jaar. Deze kinderen zijn reeds tot een onderscheid des geestes gekomen, in het kerkelijke ritueel wordt dit uitgedrukt door de Heilige Communie. Bovendien wordt benadrukt dat een goede begeleiding noodzakelijk is. Als conclusie vermeld men op het einde van het verhaal, en ik citeer : als je goed neen kunt zeggen, kun je des te beter ja zeggen, einde citaat.

Er wordt dus benadrukt dat het niet de bedoeling is om alleen maar een houding van angst aan te kweken. Deze boekjes vormen slechts een element in de dialoog.

Ik steun het engagement van minister Van den Bossche. Ik hoop dat de kinderen op die manier een weerbaarheid ontwikkelen. In de commissie beweerde iemand dat hij niet hield van weerbare kinderen. Welnu, hier ben ik het niet mee eens. Weerbaarheid houdt eveneens de kracht in om te kiezen voor wat waardevol is. Het gaat dan ook niet om een louter defensieve houding. Vaak is een dergelijke houding de aanzet om te komen tot een positief engagement.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens : Ik blijf bij het standpunt dat weerbaarheid een gevaarlijke term is om toe te passen op kinderen. Ik zou het liever hebben over veerkrachtige kinderen, kinderen die zich onvoorwaardelijk aanvaard weten door de maatschappij.

In het boekje staan toch merkwaardige dingen. Als een kind zijn toets slecht heeft gemaakt en de jufvrouw zegt dat ligt aan de luiheid van het kind, is het antwoord gewoon neen. Als een kind wat meer moet eten, is het antwoord gewoon neen. Ik vind persoonlijk dat de slinger nu al te fel doorzwaait naar het neen zeggen.

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Ik stel alleen maar vast dat de minister neen heeft geantwoord op mijn laatste vraag. Hij doet dat nogal systematisch als ik hem iets vraag. Ik hoop dat hij ooit eens ja zal zeggen.

Minister Luc Martens : Als u goede argumenten hebt, zal ik graag ja zeggen.

Minister Luc Van den Bossche : Ik kan getuigen dat minister Martens ja zegt tegen het leven uit schrik dat het leven neen zou zeggen.

Minister Luc Martens : Op de achterflap van het boekje staat dat mensen vaak om verschillende redenen neen zeggen, maar juist dat wordt ontmaskerd.

Er staat dat je neen moet zeggen omdat je overtuigd bent dat hier een neen hoort. In het boekje staat duidelijk dat een neen uit gewoonte geen goede neen is. Neen uit humeurigheid is geen goede neen, evenmin als een neen uit koppigheid.

Martens

Dat wordt allemaal ontmaskerd. Men zegt dat een neen doordacht moet zijn. Ik denk dat dat een goede houding is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de hervorming van de opleiding kinesitherapie

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Merckx tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de hervorming van de opleiding kinesitherapie.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 23 januari hebt u uw beslissing meegedeeld om de opleiding kinesitherapie in de toekomst enkel voor te behouden voor de hogescholen. De vierjarige universitaire opleiding wordt geschrapt. De kandidaturen worden alleszins opgeheven, de toegang tot de licenties wordt beperkt tot diegenen die de vierjarige cyclus in het HOBU al hebben gevolgd en die zich dus verder willen specialiseren in een wetenschappelijke richting.

Ik heb hierover enkele vragen, mijnheer de minister. Kwam deze beslissing er na overleg ? Is het een beslissing van de regering of is het een persoonlijk standpunt dat u zelf aankaart ? Uit de reacties blijkt toch wel overduidelijk dat het debat zeker niet kan afgesloten zijn. Ik denk dat overleg zeker nog noodzakelijk is. Wordt er momenteel overleg gevoerd ? Waar ? Met wie ? Wie is daarbij betrokken ? Waarover gaat het ? Welke mogelijkheden worden nog overwogen in het debat ? Hebt u zicht op het prijskaartje van uw voorstel tot het invoeren van een nieuwe opleiding in twee cycli ? Een HOLT-opleiding is 4 jaar.

Hebt u zicht op het sociaal passief dat hierdoor wordt gecreëerd in het HOKT en aan de universiteiten ? Ik zou ook graag weten of uw voorstel in overeenstemming is met het verruimd profiel dat

door de wet van april 1995 uitdrukkelijk voor de kinesitherapeuten is vastgelegd en door het Arbitragehof is bevestigd. Dat profiel en dat statuut zijn zeker belangrijk, omdat het de kinesitherapie in de medische sfeer plaatst.

Hebt u daarover overleg gepleegd met de medische sector ?

Is het de bedoeling om verslagen over doorlichting van werking van de hogescholen en de opleidingen kinesitherapie aan de universiteit openbaar te maken en te betrekken bij de besluitvorming in het parlement ? Zijn deze verslagen u reeds bekend ? Hebben ze meegespeeld bij uw voorstel ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit is een lang verhaal met vele vragen, beginnend met een onlogische situatie jaren geleden. Een universitair diploma en een diploma van hoger onderwijs van het korte type gaven aanleiding tot dezelfde beroepsmogelijkheden. Dit werd in de loop der jaren gehandhaafd door het departement Volksgezondheid. Ik stel vast dat het departement Volksgezondheid vindt dat beide opleidingen ruimschoots voldoen om de studenten, eens gediplomeerd, op de patiënt los te laten.

Op een bepaald ogenblik – in parlementen wordt al eens aan lobbying gedaan – werd in de Senaat van de vorige zittingsperiode een voorstel ingediend dat, mijns inziens, buiten de bevoegdheid van de Senaat lag. De vierjarige opleiding moet op universitair niveau komen en het hoger onderwijs moet worden afgeschaft. Dat was het voorstel.

Toen is het compromis à la Belge ontstaan. Dat gebeurt wel vaker in de Senaat. Men heeft gezegd dat de vierjarige opleiding behouden blijft, maar dat het hen niet kon schelen waar die opleiding zou doorgaan.

Ik ben daarop krijgshaftig naar het Arbitragehof gestapt. Het Arbitragehof heeft in wijsheid beslist en heeft als grondwettelijk hof het laatste woord. De vierjarige cyclus is toegestaan, maar niet op grond van onderwijsbevoegdheid maar op grond van een afgeleide bevoegdheid, namelijk volksgezondheid.

Op dat moment ontstaat er een sociaal passief, niet door mijn beslissing of door een beslissing van de regering. Op dit moment zijn er 216 personen in

Van den Bossche

het HOBU waarvan 130,8 fulltime werken. Dat betekent dat er nogal wat mensen in cumul werken. Het grootste gedeelte van die 216 personen – met name 168 mensen – is vastbenoemd. Een groot gedeelte – met name 94 personen – hebben slechts een HOKT-diploma. Die personen komen derhalve nooit in aanmerking om les te geven, noch aan de universiteit noch in het HOLT. Vier jaar is het lange type. Er ontstaat de facto een sociaal passief. Daar is niets aan te doen door het arrest, wat de beslissing ook mag zijn.

Wat de doorlichtingen betreft voel ik me deontologisch niet gemakkelijk. Ik heb zondag een decaan gesproken die me stilzwijgend ontslagen heeft van elke deontologie. Hij begon er zelf over. Hij kon moeilijk zeggen dat ik er niet mocht over doorgaan, want *nemo auditur propter turpitudinem suam allians*.

Het HOBU is doorgelicht. Die doorlichting is bekend, en moet publiek bekend worden gemaakt. Ontelbaar veel mensen hebben er kritiek op geschreven. Het ging over het korte type dat dus niet meer mogelijk is in de toekomst. Resumerend : de stage en de stagebegeleiding waren goed en voldoende aanwezig in het curriculum.

Over de rest kon men zich niet eenduidig uitspreken. De éne hogeschool is de andere niet. Bij sommige scholen viel het op dat de theorie te zwak was.

De doorlichting bevat zelfs de heel leuke zin dat sommige leerkrachten erin slagen om al twintig jaar lang dezelfde verouderde stof te doceren. Ik heb dat niet geschreven, want dat zou onmiddellijk een groot schandaal uitlokken. Ik citeer hier slechts derden, en spreek me er niet over uit of het om goede of slechte auteurs gaat. Tot zover de essentie van die doorlichting.

De visitatie aan de universiteiten is nog niet definitief afgerond. Er bestaat een verslag in prelectuur dat mij, de decanen en de betrokken professoren bekend is. Ik vind het moeilijk om daar iets over te zeggen, althans in het publiek, want het is zelfs nog niet afgewerkt. De visitatiecommissie heeft zijn laatste versie nog niet aan het papier toevertrouwd. Als de universiteit nu op basis van die voorlopige versie beweert dat het verslag een eenduidig applausverhaal is, dan zal ik kort repliceren

dat dat niet klopt. Meer kan ik in dit verband voorlopig niet kwijt.

Uiteindelijk moeten we beslissen waar we alloceren, vermits we op het kruispunt zijn aanbeland en de gekke toestand uit het verleden niet mag gehandhaafd blijven. Dat heeft niets te maken met de vraag of professoren hun best hebben gedaan aan de universiteit. Het draait alleen rond missie-definitie, rond de vraag wie wat doet. Wat er ook wordt beslist, er zal altijd heibel zijn. Er kan altijd iemand op de tribune komen vertellen dat er onrust heerst. Het corporatisme tiert immers welig, zowel bij de hogescholen, die nu wat gelukkiger zijn, als bij de universiteiten. Corporatisme en mercantilisme bepalen de mentaliteit : de kassa en het eigen gezelschap.

Ik wil aanvaarden dat over de kassa moet worden genegotieerd, maar dit argument maakt me niet zenuwachtig. Want welke beslissing men ook neemt, de andere kant vindt altijd dat ze fout is. De werkelijkheid is dat de universiteiten misschien wel verdienen hebben, maar dat ze zich moeten houden aan hun missie. Die is hernomen in het decreet van 1991 en voordien ingeschreven in de wet van 1970. De hogescholen moeten zich dan weer houden aan de missie van de hogescholen, opgenomen in het decreet van 1994, in akkoord met de VLIR. Ze is meer bepaald op een zaterdagmiddag afgesloten op het rectoraat van de universiteit van Gent. Toen is ook een akkoord totstandgekomen over de artikels over het wetenschappelijk onderzoek. Conform die beslissingen, die het parlement in zijn decreten heeft geconsacreerd, is het logisch dat sommige opleidingen van het lange type worden gealloceerd in het hoger onderwijs buiten de universiteit. Er dient echter rekening gehouden met bepaalde academische vereisten van het wetenschappelijk onderzoek. De bovenbouw op licentiaatsniveau moet worden gehandhaafd en voor bepaalde mensen toegankelijk blijven.

Ik zal de regering daar eerstdaags over aanspreken. Dat zal heel snel gebeuren, want ik zit met een datumkwestie. Vanaf 1 september 1997 mag ik volgens de federale wet geen studenten meer laten beginnen aan een driejarige opleiding. Als ik dat wel doe, dan hebben ze achteraf geen beroepsfinaliteit. Dan leid ik mensen op die niet kunnen worden tewerkgesteld. Dat lijkt me sociaal totaal onaanvaardbaar. Derhalve moet ik zo handelen, tenzij de federale wetgever de datum op 1 september 1998 wil brengen, maar daar bestaat tot op heden geen enkele indicatie van. Dus kan ik me

Van den Bossche

daar niet achter wegstoppen, want dan kan er een ramp plaatsvinden op 1 september. De enige andere oplossing die ik nog zou kunnen toepassen, is iedereen gedurende één jaar verbieden om kinesitherapie te studeren. Dat lijkt me ook niet direct de wijste oplossing. We moeten dus snel te werk gaan.

Er is wel degelijk overleg gepleegd. Ik heb bij academische openingen zelfs over de vocational drift van de universiteit gesproken en over de academic drift van het HOBU. Ik heb op vergaderingen met de universiteit met de meeste studenten kinesitherapie een concreet voorstel geformuleerd, waarvan deze instelling nu blijkbaar betreurt dat ze het toen niet aanvaard heeft. Maar daar kan ik niets aan doen.

De laatste dagen is er geen overleg meer over gepleegd. Dat geef ik eerlijk toe. De laatste dagen is iedereen zonder meer ontvangen, dat wil zeggen de HOBU-scholen die zo een richting aanbieden, de universiteiten die een licentie kinesitherapie hebben en de vakbonden, met wie we over het sociaal passief hebben gesproken. Dus meer is daar niet gebeurd. Ik denk ook niet dat er veel meer diende te gebeuren in de gegeven omstandigheden. Het dossier is bekend.

Het prijskaartje is moeilijk te bepalen. De belangrijkste prijs is die van het sociaal deficit. Daar wordt men geconfronteerd met een aantal mensen die moeten worden betaald waarvan de wedertewerkstelling soms dubieus is. Overall, hetzij aan de universiteit, hetzij aan het HOLT, kan men enkelen tewerkstellen in stagebegeleiding. De rest heeft natuurlijk niet de kwalificaties om les te geven in het HOLT of om vast benoemd te worden in het HOLT. Het zijn geen doctores.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Het is dus de bedoeling dat er samenwerkingsakkoorden met de universiteiten totstandkomen, waarbij niet de gewone hoogleraren maar docenten van de universiteiten, die verder benoemd blijven aan de universiteit, worden uitgeleend aan het HOBU om daar te doceren. De universiteit blijft daarbij hun wedde uitbetalen en het HOBU betaalt een deel van die wedde terug aan de universiteit.

Er wordt een nieuw curriculum gemaakt. Dat is dringend nodig. Het wordt op vier jaar gebracht, waarbij er niet meer jaaruren stage zullen zijn dan

nu. Dat blijft geblokkeerd. De theoretische vakken worden dus werkelijk zwaarder onderbouwd. Dat curriculum moet worden gemaakt tegen eind maart en moet de vier jaar omvatten. Zowel professoren van de universiteit als docenten uit het HOBU zullen aanwezig zijn om daar samen aan te werken.

Ik wil het even hebben over de prijs. Ik denk dat we in elk geval rekening moeten houden met het feit dat de universiteiten, met een bovenbouw van licenties, een terugloop van studenten zullen kennen. Dat komt ook door het feit dat men het geheel wenst te koppelen aan een toelatingsproef. Op dit ogenblik hebben de universiteiten bijna 600 studenten ingeschreven in Leuven van het eerste tot en met het vierde jaar, zo'n 380 in Gent en zo'n 170 in de VUB.

Door die toelatingsproef en door het feit dat de kandidaturen verdwijnen, zullen we te maken krijgen met een heel zware decimering van het aantal studenten. Het is duidelijk dat dit voor de universiteiten inkomstenverlies zal betekenen. Ik heb de universiteiten beloofd dat financieel verlies met hen te bespreken over anderhalve week. Ik denk niet dat er zich voor het HOBU speciale problemen stellen, behoudens het feit dat ik dat sociaal passief buiten de enveloppe zal moeten houden. Als ik dat immers zou verrekenen binnen ons financieringssysteem van het HOBU, denk ik dat ze failliet gaan.

Mijnheer de voorzitter, ik denk dat ik te lang heb gepreut, maar toch op de meest informatieve vragen heb geantwoord.

De voorzitter : Uw volledigheid is bekoorlijk.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik zal uiteraard niet ingaan op alle punten, maar stel wel vast dat het debat nog verder ten gronde moet gevoerd worden en hierbij hoop ik dat er toch niet alleen over de kassa zal worden onderhandeld, mijnheer de minister.

Ik ga ervan uit dat de rapporten mee zullen worden ingebracht op het ogenblik dat de keuze van opleiding wordt genomen. We moeten ook rekening houden met het wettelijk beroepsstatuut van de kinesitherapeut, dat trouwens bevestigd is door het Arbitragehof. Er moeten voldoende garanties zijn dat onderzoek, onderwijs en dienstverlening op een geïntegreerde manier kunnen gebeuren. Dat zou via samenwerkingsakkoorden gebeuren.

Merckx-Van Goey

Er moet voor de HOLT-opleiding een nieuw curriculum geschreven worden. Dan vraag ik me af of het haalbaar is om dit allemaal binnen de zes maanden te realiseren. Ik hoop dat het overleg alsnog kan plaatsvinden en dat men tot een redelijke, rationele oplossing kan komen. Ik weet niet of u overweegt bij de federale overheid een jaar uitstel te bepleiten voor de invoering. Ik vind het dan toch wel eigenaardig dat net de enigen die nu de vierjarige opleiding geven en dus conform het wettelijk statuut functioneren, worden geïviseerd.

Minister Luc Van den Bossche : Ik wil daar duidelijk in zijn. De universiteiten geven de laatste dagen blijk van arrogantie. Die arrogantie begint een beetje contraproductief te werken. Sommige rectoren vinden het nodig om advocaten tot acteurs te reduceren. Dat mag allemaal. Dat is waarschijnlijk academisch verantwoord. Ze zijn niet het middelpunt van de wereld.

Al hebben ze veel champagne gegeven aan de doorlichters, men mag toch gerust noteren dat uit de doorlichting blijkt dat de praktische opleiding niet indrukwekkend is. Uiteindelijk kan iemand misschien een goede theoreticus zijn, maar als men iets moet doen met de handen wordt het gevaarlijk voor degene die het ondergaat.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de plannen van federaal minister Vande Lanotte om de taalwetgeving aan te passen met betrekking tot de identiteitskaarten

Actuele vraag van de heer Herman Suykerbuyk tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de plannen van federaal minister Vande Lanotte om de taalwetgeving aan te passen met betrekking tot de identiteitskaarten

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Van Hauthem tot de

heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de plannen van federaal minister Vande Lanotte om de taalwetgeving aan te passen met betrekking tot de identiteitskaarten en van de heer Suykerbuyk tot minister-president Van den Brande, over de plannen van federaal minister Vande Lanotte om de taalwetgeving aan te passen met betrekking tot de identiteitskaarten.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, heren ministers, collega's, we lopen al enkele jaren rond met een onwettige identiteitskaart. De bepalingen die erop vermeld staan, zijn immers in strijd met de taalwetgeving.

Na een klacht van gewezen senator Vandezande heeft de Raad van State dat in een arrest bevestigd. De Raad van State heeft dus de bestuursdaad van het overhandigen van de identiteitskaart door de gemeente aan de betrokkene vernietigd, en heeft zo, met andere woorden, ook de identiteitskaart vernietigd. Vreemd genoeg was de toenmalige federale minister van Binnenlandse Zaken, de heer Tobback, daar niet van onder de indruk.

Sinds enige tijd is men bezig met de hernieuwingen van de identiteitskaarten. Dit was een uitgelezen kans om – zonder veel bijkomende kosten – de identiteitskaart aan te passen, conform de huidige taalwetgeving. Intussen heeft de Raad van State de heer Vandezande nog eens in het gelijk gesteld, omdat hij geen wettig document krijgt. Als minister Vande Lanotte niets doet, zal hij een dwangsom van 10.000 frank per dag moeten betalen. In plaats van de reglementering aan de taalwetgeving aan te passen, kondigde minister Vande Lanotte vorige week in de Senaat aan dat hij deze week een wetsontwerp zal voorleggen aan de ministerraad, waarbij hij de taalwetgeving zelf wil wijzigen.

Beseft minister Vande Lanotte wel goed wat hij eigenlijk doet ? Met deze beslissing zet hij de bestuurlijke eentaligheid van Vlaanderen op de helling. De wetgeving op het gebruik van talen in bestuurszaken is eigenlijk het eindpunt van een decennialange strijd om ervoor te zorgen dat het Nederlands de eerste en enige bestuurstaal is in Vlaanderen. Met uitzondering van de faciliteitsgemeenten is dit de huidige situatie. Door deze beslissing zorgt minister Vande Lanotte dus voor een gevaarlijk precedent.

Van Hauthem

Mijnheer de minister-president, u hecht zelf zeer veel belang aan de taalwetgeving en de toepassing ervan. Voor bepaalde zaken vraagt u zelfs de overheveling van de taalwetgeving. Daarom had ik graag uw standpunt in deze zaak vernomen.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer Herman Suykerbuyk (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de heer Van Hauthem heeft reeds gezegd dat eresenator Vandezande ervoor heeft gezorgd dat de Raad van State de Belgische staat in een arrest heeft veroordeeld. De identiteitskaart van de heer Vandezande moet dus worden aangepast binnen een periode van drie maanden. Indien dit niet gebeurt, moet er een dwangsom van 10.000 frank per dag worden betaald.

Ik begrijp dat minister Vande Lanotte met een probleem zit. Hij reageert door te stellen dat hij de taalwetgeving zal aanpassen. Dat kan natuurlijk niet. Ik weet wel dat de identiteitskaarten deel uitmaken van de federale materie. Ik weet ook dat de gemeentebesturen – als gedeconcentreerde besturen – de identiteitskaarten aan de inwoners moeten afleveren. Dat betekent echter niet dat de vermeldingen op de identiteitskaarten daarom zouden ontsnappen aan de taalwetgeving in bestuurszaken. Die zegt heel duidelijk : als het gaat over taalgebruik in homogene gebieden – en voor zover ik weet is Leuven nog steeds een homogeen Vlaams gebied – is de taalwet een zaak die ons alleen aangaat.

Het is overigens nogal ironisch dat de vorige minister van Binnenlandse Zaken, de heer Tobback, die de aanleiding creëerde voor deze rel, als burgemeester van de stad Leuven wordt gedwongen om een aangepast paspoort af te leveren aan de heer Vandezande.

Men moet, op het gevaar af te worden veroordeeld tot het betalen van een dwangsom, één en ander regelen voor 31 maart. De heer Van Hauthem heeft hier ook reeds gezegd dat blijkbaar reeds een voorstel in de ministerraad werd besproken. Anders gesteld : men zal dat op federaal vlak erg snel willen afhandelen.

Ik vraag de minister-president dus om snel via het Overlegcomité tussenbeide te komen. Als er niets gebeurt, is er zeker reden om een bevoegdheidsconflict vast te stellen. Ik vraag u dus met aandrang

mede te delen wat u in dat verband zult ondernemen. Ik ben het op dit punt met de heer Van Hauthem eens. Het gaat om een essentiële zaak. Als men inzake dit soort zaken de eentaligheid en de wetgeving op bestuurszaken laat aantasten, dan weet men wel waar men begint, maar niet waar men eindigt.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, inzake de vragen van de heren Van Hauthem en Suykerbuyk, en aan het adres van de minister van Onderwijs wil ik in algemene zin dit zeggen : wat niet kort kan worden gezegd, is de waarheid niet. Dat is een oud Vlaams gezegde. Daarmee wil ik niet zeggen dat zijn antwoord niet de hele waarheid zou bevatten. Inzake één punt ben ik het in ieder geval met hem eens : de geuite bedenking over juristen was niet ordentelijk. De betrokken decaan heeft zich daarover reeds persoonlijk bij mij verontschuldigd. Dat is misschien ook van toepassing op andere juristen in Vlaanderen.

Over de grond van de zaak wil ik duidelijk zijn. Het arrest van 6 november, waarbij een dwangsom wordt ingesteld, heeft tot gevolg dat de federale regering moet optreden.

Voorts is de voorgestane oplossing van de federale minister van Binnenlandse Zaken – al heb ik daarover nog geen officiële bevestiging gekregen – verkeerd. De regels zijn duidelijk. De bijzondere wet schrijft ondubbelzinnig voor dat de regeling inzake taalgebruik in bestuurszaken voor de homogene gebieden een gemeenschapsbevoegdheid is. Enkel voor zover het gaat over diensten die een gebied overstijgen – maar dat is hier niet het geval – wordt de bijzondere regeling van toepassing.

Als de federale regering en de federale minister van Binnenlandse Zaken via een wet daaraan verandering zouden willen brengen, dan rijst er uitdrukkelijk een bevoegdheidsprobleem. Ik heb dus de nodige schikkingen getroffen om de federale regering over dit standpunt in te lichten. Daarover mag immers geen enkele onduidelijkheid bestaan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jacky Maes tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het kusttoerisme

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Maes tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het kusttoerisme.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, Westtoerisme heeft eergisteren op een persconferentie cijfers bekendgemaakt over het toerisme in 1996. Die cijfers zijn in hun geheel dramatisch te noemen. De hotelsector gaat achteruit met 2 percent, de kampeersector met 7 percent. De verhuur van vakantiewoningen vermindert met 6,6 percent. Bovendien verminderde de verhuur van vakantiewoningen tijdens de voorbije vier jaar met 25 percent.

Bovendien werd vastgesteld dat de binnenlandse markt instort. De laatste vier jaar had die binnenlandse markt te kampen met een afname met 15 percent terwijl de buitenlandse markt een expansie van 9 percent kende. Dat wil zeggen dat Brusselaars, Vlamingen en Walen niet meer evenveel naar de kust trekken. Het gaat hier om een jaaromzet die 80 miljard frank benadert en een equivalente tewerkstelling van 20.000 tot 25.000 personen per jaar. Een voortzetting van die neerwaartse trend betekent dus een probleem inzake tewerkstelling, vooral voor de laaggeschoolden.

Aan de andere kant zwaait de overheid met een kustactieplan, een ambitieus plan dat moet resulteren in een Vlaamse Kust 2002. Daarbij wordt gekeken naar de provincie, het Vlaams Gewest, de gemeenten en de privé-sector. Deze zullen allerlei ingrepen uitvoeren en zo voor de nodige injecties moeten zorgen. De gouverneur van West-Vlaanderen, professor Vanneste, heeft tegelijkertijd een impulsprogramma gelanceerd dat niet van de poes is : hij wil namelijk gedurende vijf jaar 1 miljard frank geïnvesteerd zien in de kust. Zelf heeft hij aangegeven waar dat geld vandaan moet komen. De helft zou zijn gereserveerd in de provinciebegroting en de andere helft zou van het Vlaams Gewest moeten komen. Daarnaast heeft hij nog een tweede denkoefening gemaakt. Deze bevat een retributie of toeristische belasting, die jaarlijks 250

miljoen frank moet opleveren en moet worden opgehoest door de privé-sector.

Mijnheer de minister-president, bent u van plan om, in het kader van de afname van het binnenlands marktaandeel met 15 percent, de nodige maatregelen te nemen ? Heeft u reeds kunnen berekenen welke nefaste gevolgen die afname heeft voor de tewerkstelling, vooral deze van de laaggeschoolden ? In welke mate hebben Toerisme Vlaanderen en uw andere diensten de denkoefening van de gouverneur bestudeerd ? Is het Vlaams Gewest bereid inderdaad de 500 miljoen frank die hij vraagt, te betalen ?

De gouverneur vraagt dat deze retributie of toeristische belasting in een decreet wordt geregeld. Bent u het eens met die werkwijze ? Die retributie is immers niet nieuw. In de jaren negentig heeft de provincieraad immers die denkoefening al eens gemaakt, maar werd ze verworpen. Is het nu de bedoeling dat dit via het Vlaams Gewest wordt gegenereerd ?

Gezien de benarde toestand waarin het toerisme volgens de cijfers blijkbaar is verzeild geraakt, lijken al deze vragen me belangrijk.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik deel de bezorgdheid van de heer Maes over het kusttoerisme. Het gaat hier specifiek om het versterken van de middelen om het op peil te houden of zelfs te doen toenemen. De statistieken die werden belicht naar aanleiding van de nieuwjaarsbijeenkomst van het WIS, zijn de jaarlijkse statistieken die samen met Toerisme Vlaanderen worden opgesteld. Ik wil hier herhalen dat we het schema volledig blijven volgen en dat we bij het engagement blijven dat ik vorig jaar op mij heb genomen. U herinnert zich dat ik het tot mijn plicht rekende een werkbezoek aan de kust te brengen, om een overzicht te krijgen van de verschillende actuele problemen. De bijzondere werkgroep is ondertussen reeds bijeengekomen onder leiding van de heer Claeys, en stelde ons reeds een aantal oriëntaties voor. Ik heb gezegd dat ik tegen april 1997 een kustplan naar voren zou brengen. Wat dat betreft houden we ons volledig aan het schema. U moet echter begrijpen dat we niet willen improviseren : ik heb reeds veel goede voorstellen gehoord, maar ook een aantal die geen meerwaarde zullen opleveren.

Van den Brande

Ik betreur dan ook een beetje dat gedeputeerde Peuteman het nuttig heeft gevonden om tijdens deze bijeenkomst een aantal zaken naar voren te brengen die op weinig gestoeld zijn. Ik apprecieer meer de houding en de benadering van de gouverneur van West-Vlaanderen die vanuit zijn grote deskundigheid met betrekking tot het kusttoerisme heel objectief commentaar heeft gegeven.

Mijnheer de voorzitter, collega's, wij hebben evenwel niet op het kustplan gewacht om al een aantal engagementen aan te gaan. Dat schijnt men toch wel te vergeten.

Ten eerste, ik heb 100 miljoen frank extra ingeschreven voor bijkomende investeringsprogramma's en pilootprojecten aan de kust. Als ik over de kust spreek, betekent dat ook een deel van het hinterland. Dat doe ik om het gebied te bekijken zoals het toeristisch moet worden bekeken.

Ten tweede, ingevolge de voorgenomen privatisering van de GIMV zal er een bijkomend bedrag van 125 miljoen frank kunnen worden voorzien voor de versterking van het kusttoerisme.

Ten derde, ingevolge de Europese 5B-programma's is er 65 miljoen frank extra voorzien. Bovendien is er vanwege Toerisme Vlaanderen 50 miljoen frank extra voorzien. Dat brengt ons tot 340 miljoen frank aan bijkomende engagementen voor de versterking van de kust als heel belangrijke strategische sector. Dit geldt ook voor de tewerkstelling – ook van laaggeschoolden – en wat hiermee samenhangt.

Mijnheer Maes, we zullen de aangegeven engagementen uitvoeren. Ik zal vanzelfsprekend de andere collega's aanspreken om een gezamenlijk plan in te vullen. Ik noem maar de ministers van Economie, Werkgelegenheid en Infrastructuur. Er hebben al gesprekken plaatsgevonden. Ik geloof dat we dan versterkend kunnen werken. Ik wil hier herhalen dat het niet alleen een zaak van de Vlaamse regering kan zijn. De provincie en de steden en gemeenten aan de kust moeten ook hun bijdrage leveren. U weet trouwens dat verschillende kustgemeenten ook SIF-gemeenten zijn. Ik zal dus zoals voorzien in april het Kustprogramma naar voor brengen.

Ten slotte zeg ik u in alle klaarheid dat wat betreft de idee van een retributie of bijzondere heffing, het niet tot mijn intenties behoort om een decretaal initiatief te nemen om een bijkomende heffing tot

stand te brengen. Ik wil hierover geen enkele onduidelijkheid. Wanneer de provincie zich geroepen voelt om die stap te zetten, is dat haar verantwoordelijkheid. Ik neem geen decretaal initiatief terzake. Zoals gezegd zal ik in april een versterkt Kustprogramma voorstellen. De voorzieningen en extra inspanningen zijn al voor een groot deel opgenomen in de begroting 1997.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Ik dank de minister-president voor zijn uitvoerig antwoord. Ik wil alleen nog eens terugkomen op het kustactieplan waar de minister-president voorziet dat het Vlaams Gewest, de provincie en de gemeenten een inbreng zullen doen.

Ik zie echter geen inbreng vanuit de privé-sector. Mijn vraag is hoe de minister-president een vorm van inbreng van de privé-sector in de toeristische zones ziet.

Minister-president Luc Van den Brande : Aan de idee van het reeds ingeschreven extra bedrag van 100 miljoen frank voor bepaalde pilootprojecten is een mogelijke privé-inbreng verbonden. Ik heb dat enkele maanden geleden ook verklaard tijdens mijn werkbezoek.

Hetzelfde geldt voor de bijkomende 125 miljoen frank. Ik denk dat we alle belang hebben bij een nuttige inbreng van de privé-sector, omdat het ook een partner is die er belang bij heeft dat het zou gebeuren. Op dit punt kan ik bevestigen wat ik daar de afgelopen maanden over heb gezegd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de resultaten van het overleg met Nederland inzake het gebruik van het Nederlands in de Europese Unie

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de resultaten van het overleg

Voorzitter

met Nederland inzake het gebruik van het Nederlands in de Europese Unie.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, u hebt in dit parlement in feite meer dan 200 supporters wanneer men het over de verdediging van onze gemeenschappelijke taal – het Nederlands – heeft.

We hebben vastgesteld dat u de tolk bent geworden om aan de Vlaamse regering voor te stellen het initiatief te nemen om het Nederlands te verdedigen in Europa.

U hebt in een persmededeling gezegd dat u met de heer Kok zou gaan praten over de promotie van het Nederlands, dit naar aanleiding van het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie en van de ministerraad. Ik heb in de krant met veel aandacht en enthousiasme gelezen dat u een gradatie van interpellaties voorstelt. Op een bepaald moment zegt u zelfs : als het Nederlands niet wordt gerespecteerd, moeten we de bijeenkomsten boycotten. U zou daarover gaan praten met de heer Kok. Wat is het resultaat van de vergadering met uw Nederlandse collega ? Hoe kunnen we allemaal samen het Nederlands in Europa blijven verdedigen ?

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, net vóór mijn onderhoud met de heer Kok heeft de Vlaamse regering een standpunt ingenomen met betrekking tot het gebruik van de Nederlandse taal. Met het oog op het Nederlandse voorzitterschap was het juiste moment daar om ons standpunt kenbaar te maken. Ik vond dat we dat niet moesten doen in een revindicatieve sfeer, maar in een informatief overleg.

Ik kan u bevestigen dat, mede als gevolg van onze standpuntbepaling, de Nederlandse premier zich nadrukkelijk heeft geëngageerd tot deze benadering. Dat is een belangrijk verschilpunt met enkele jaren geleden. U weet dat de Nederlanders gewoonlijk wat pragmatischer omgaan met de Nederlandse taal. Ze werden dan ook minder belaagd dan de Vlamingen. Ze zijn daarom niet perse flexibeler. Ze spreken ook niet meer talen dan wij, alhoewel ze sommige talen beter beheersen. We moeten een extra inspanning leveren voor bijvoorbeeld het Duits.

Vaak hebben we gezegd alles op alles te moeten zetten, opdat het Nederlands een plaats kan behouden in Europa. Het gemeenschappelijk uitgangspunt is voortaan misschien wat duidelijker. We zijn ongeveer met 22 miljoen Nederlandssprekenden. Dat houdt in dat het Nederlands de zesde belangrijkste taal is in Europa. In getallen uitgedrukt is het dus een belangrijker taal dan het Deens, het Fins, het Zweeds en het Portugees. Het Nederlands moet die zesde plaats behouden. We hebben afgesproken dat het Nederlands tijdens het Nederlandse voorzitterschap nadrukkelijk zal worden gehanteerd. Wat de werkvergaderingen betreft, kan er een probleem zijn qua vertaling, maar dat vormt slechts een klein deel van de bijeenkomsten.

We hebben dus een belangrijke stap voorwaarts gezet. Ik heb het engagement van de Nederlanders gekregen. Tegelijkertijd heb ik de twee ledenministers van het Comité van de Nederlandse Taalunie gevraagd die gedragslijn verder te zetten. Daartoe zijn de nodige schikkingen getroffen. Het eerste Comité vindt pas plaats op 14 april, maar intussen zal ook het ambtelijk overleg beslissen dat het Nederlands zijn principiële en praktische plaats behoudt en inneemt zoals wij het wensen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jos Geysels tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de derdegeneratiestatuten van de intercommunales in de energiesector

Actuele vraag van de heer Karel De Gucht tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, en tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de derdegeneratiestatuten van de intercommunales in de energiesector

Actuele vraag van de heer Emiel Verrijken tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de brief van de Europese Commissie aan de Belgische regering inzake het Electrabelcontract

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Geysels tot de heer Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de derdegeneratiestatuten van de intercommunales in de energiesector, van de heer De Gucht tot minister Peeters en tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de derdegeneratiestatuten van de intercommunales in de energiesector en van de heer Verrijken tot minister-president Van den Brande, over de brief van de Europese Commissie aan de Belgische regering inzake het Electrabelcontract.

De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Voorzitter, minister-president, heren van de regering, collega's, deze vraag heeft eens te meer betrekking op de derdegeneratiestatuten van de energie-intercommunales. Deze discussie groeide uit tot een ware vaudeville die men de titel zou kunnen meegeven van : De democratie wikt, Electrabel beschikt. Er zijn twee belangrijke elementen. Om te beginnen heeft Europees commissaris Van Miert nogmaals laten blijken dat hij niet tevreden is met de gesloten overeenkomsten, noch met de strekking van de derdegeneratiestatuten. Hij heeft een aantal opmerkingen geformuleerd en nieuwe onderhandelingen geëist. Dat heeft natuurlijk gevolgen voor de Vlaamse regering, die in al haar verklaringen heeft gezegd de richtlijnen van de Europese Commissie te respecteren.

Een tweede probleem heeft te maken met het feit dat Electrabel op de buitengewone algemene vergaderingen, waarin de uiteindelijke versie van de laatste statuten is goedgekeurd, een verklaring heeft voorgelezen waarin het zichzelf indekt tegen de verdere Europese liberalisering van de energie- en elektriciteitsmarkt. Ze zijn erin geslaagd door alle partners een verklaring te laten goedkeuren waarin gezegd wordt dat zij, als Van Miert en de Europese Commissie verder gaan met de liberalisering, artikel 31 niet inroepen. Deze truc is op geen enkele wijze in overeenstemming met de beslissing van de Vlaamse regering.

Ik heb dan ook twee vragen. Welke conclusies trekt de minister uit de verklaringen van de heer Van Miert, aangezien de Vlaamse regering bezig is die statuten goed te keuren ? Keurt hij, deze verklaring van Electrabel en zijn partners, zoals die voorgelezen en bekrachtigd is op algemene vergaderingen, goed ?

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel de Gucht : Voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik zou graag weten welke interpretatie de minister geeft aan de verklaringen die door de bijzondere algemene vergaderingen van de intercommunales zijn goedgekeurd. In de kranten zegt Electrabel dat ze door die verklaringen het risico van liberalisering op zich nemen. Ik lees daar totaal het tegenovergestelde in. In mijn ogen krijgt Electrabel de goedkeuring van de intercommunales om, als het economisch evenwicht verstoord wordt door een beslissing van de Europese Commissie, alle partijen aan tafel te roepen om dat evenwicht te herstellen. Dat betekent dat men dan naar een andere politiek kan overstappen, bijvoorbeeld wat de dividenden betreft. Gaat de Vlaamse regering akkoord met deze betwistbare manier van handelen ?

Mijn tweede vraag betreft de binding tussen het dossier van de derdegeneratiestatuten van de intercommunales en Telenet. De minister-president heeft bij herhaling de dure eed gezworen dat daartussen geen enkel verband bestaat. Komt deze bewering niet op bijzonder losse schroeven te staan nu Electrabel zelf aan de gemeente Boechout zegt al het kapitaal te zullen verschaffen voor de deelname aan Telenet Vlaanderen, op voorwaarde dat de men akkoord gaat met de Electrabel-voorstellen ?

Ik ben vooral bezorgd om Telenet. Zijn er repercussies voor Telenet als de constructie met Electrabel op de helling komt te staan ?

De opmerkingen van de Europese Commissie vormen het derde element. Stelt de Commissie vragen over de financiering van de gemeentelijke aandelen van Electrabel ? Is de financiering uw inziens in overeenstemming met de Belgische vennootschapswet, die verbiedt dat een vennootschap haar eigen aandelen financiert ? Mijns inziens is ze dat niet.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Emiel Verrijken : Mijnheer de minister-president, hoewel u doorgaans heel mondig bent, maken de structuren van de Belgische staat en het Europees Verdrag van Rome u als minister van Europese Aangelegenheden monddood. Toch zijn we nu op de hoogte van de brief. U hebt in de zaak van Electrabel en Telenet herhaaldelijk uw troepen gecontroleerd in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden om ervoor te zorgen dat er snel zou worden gewerkt. Was u op

Verrijken

de hoogte van het uitdrukkelijk verzet van de Europese Commissie ? De heer Van Miert spreekt van een uitzonderlijke situatie, terwijl de heer Willockx de toestand karikaturaal noemt.

Dit wordt een toepassing van artikel 90 : de medeplichtigheid van een lidstaat, in casu België, aan concurrentievervalsende omstandigheden. De binding van de Electrabelcontracten met Telenet werd politiek beïnvloed door het decreet van het Vlaams Parlement. Hoe zit dat met die brief ? Hoe ging dat in zijn werk ? Wij zijn een van de laatste koloniale onderworpenen. Onze in Europa gesitueerde gemeenschap van zes miljoen mensen heeft geen rechtstreekse toegang tot Europa. Die toegang verloopt via de Belgische staat, die brieven krijgt dat de Vlaamse regering in de fout gaat.

Hoe gaat dat dan, mijnheer de minister ? Krijgt u dat de volgende dag of zes weken later, of vraagt u, omdat u tot dezelfde partij behoort als mijnheer Dehaene, dat hij dat wat in zijn lade laat liggen tijdens die delicate weken wanneer de contracten met Telenet en Electrabel worden behandeld ? Laat de Belgische staat dat in de lade liggen of laat u dat in de lade liggen ?

Minister-president Luc Van den Brande : Ik heb niet de gewoonte om in de laden van oudere collega's te kijken. Ik hoop van u hetzelfde.

De heer Emiel Verrijken : U hebt natuurlijk begrepen dat ik beeldspraak gebruik heb. Maar heeft de voogdijoverheid, met name de Belgische staat, het recht om stukken achter te houden die de Vlaamse regering aangaan ?

Minister Leo Peeters : De rechtstreekse aanleiding is inderdaad een persreactie van de Europese commissaris. Die verwonderde me omdat ik de erin aangehaalde zaken inhoudelijk nog niet op papier gezien had. Er was daarover nog geen communicatie met de Vlaamse regering geweest.

Ik denk dat in dit dossier de Vlaamse regering heeft gedaan wat moest worden gedaan, in tegenstelling tot wat in het Brusselse en het Waalse Gewest is gebeurd. Op dit ogenblik lopen er vanuit de algemene vergaderingen van de intercommunales nog altijd contracten over een periode van dertig jaar.

De reactie van de Europese commissaris heeft me heel sterk verwonderd. We hebben vanuit de Vlaamse regering een aantal extra voorwaarden

bedongen, onder andere met betrekking tot het sociaal passief, de personeelsproblematiek en het rationeel energiegebruik. Ook de duurtijd hebben we gehalveerd tot een periode van 15 jaar. Dit is een gevolg van suggesties van de Europese commissaris. Ik herinner me heel goed dat de Europese commissaris in het radioprogramma Actueel zei dat men eigenlijk zou moeten komen tot een termijn tussen 15 en 20 jaar.

We hebben eerst gekozen voor een periode van 18 jaar. Later hebben we die periode teruggebracht tot 15 jaar. We hebben de minimumperiode aangenomen die de commissaris zelf had gesuggereerd. Daarom was ik verwonderd dat er nu een reactie komt van de Europees commissaris.

Er is even sprake geweest van de brief van de minister-president. Ik wil daarover duidelijk schepen. Daar is niets geheimzinnig aan. Toen de regering had beslist, heeft de directie 4 van de Europese Commissie een brief geschreven waarin de Vlaamse regering helemaal niet werd terechtgewezen. Er werden ons zes informatieve vragen in die brief overgemaakt. Vijf vragen moesten door de Vlaamse regering beantwoord worden. Eén vraag had betrekking op het Brussels en het Waals Gewest. Deze briefwisseling vanuit de Europese Commissie gaat rechtstreeks via de federale regering en de permanente vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie..

We hebben de brief in de maand oktober gekregen. We hebben vrij snel geantwoord, als ik het me goed herinner, op 26 november. Zoals heel vaak waren we, als Vlamingen, de eersten om te antwoorden. Het was wel een tijdje wachten op de antwoorden van het Brussels en het Waals Gewest. Ze hebben nu pas geantwoord op de laatste van de zes vragen die werden gesteld. Dit verklaart de reactie van de Europees commissaris die zei dat er nog geen antwoord gegeven was. Maar onze brief die trouwens in alle openbaarheid beschikbaar is, dateert van 26 november. We geven daarin antwoord op verschillende vragen die ons werden gesteld. Er is niets achtergehouden. We volgen gewoon de procedure zoals die hoort gevolgd te worden. Men heeft de vergelijking met Telenet willen maken. Die vergelijking wil ik tegenspreken. Het zou in hoofde van Electrabel niet erg verstandig zijn om dit als een toegeving inzake Telenet te beschouwen. De regering heeft immers niet alleen voorwaarden bepaald, ze heeft ook duidelijk gezegd dat het algemeen toezicht blijft bestaan, ook voor artikel 31. Ik heb geen enkel document dat erop zou wijzen dat de Europese Commissie deze vergelijking met Telenet maakt.

Peeters

De heer De Gucht heeft gevraagd of het wel logisch is dat een bijzondere algemene vergadering nu de andere algemene vergadering kan opvolgen. Dit kan inderdaad. De regering heeft precies meer rechten gegeven aan de gemeentebesturen. Dat impliceert dat men niet meteen terug hoeft te gaan naar de gemeenteraad, maar dat de bijzondere algemene vergadering meer beslissingen kan nemen.

Tot zover de stand van zaken. De vraagstellers baseerden zich grotendeels op persartikels, veel van dit alles staat immers niet zwart op wit op papier en werd ons niet overgemaakt. De regering heeft gehandeld zoals ze moest handelen. Het verbaast me dat er zo sterk gereageerd wordt tegen een regering die doet wat ze moet doen en die de contracten heeft verbeterd.

De periode van vijftien jaar werd gekozen omwille van een aantal economische noodwendigheden. Heel wat supplementaire voorwaarden werden bedongen bij Electrabel. Waarom wijst men de regering dan zo genadeloos met de vinger, terwijl niemand reageert tegen de Brusselse of Waalse regering die nog altijd in alle stilte aan termijnen van dertig jaar vasthoudt.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Het antwoord van de minister op het eerste deel van mijn vraag was uitgebreid, maar op het tweede deel van mijn vraag kreeg ik geen enkel antwoord. Is de minister het eens met de verklaring die Electrabel op de buitengewone algemene vergadering heeft laten goedkeuren, en waarin Electrabel zich veilig stelt ten opzichte van een verdere Europese liberalisering ?

Er bestaat wel degelijk een koppeling met Telenet. De brief van de algemene directie van Electrabel aan een aantal gemeenten spreekt boekdelen. Men zegt onverbloemd dat wie uit het samenwerkingsverband stapt, op geen voorschot inzake de financiering van Telenet hoeft te rekenen. Ik heb dat niet uit de pers, maar uit een document van Electrabel. Staat de minister achter die verklaring ? Dat is hier politiek aan de orde. Het gaat dus niet om mediaheisa.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Heisa in de pers komt trouwens in eerste instantie van commissaris Van

Miert zelf. Zulks gebeurt de laatste tijd trouwens meer.

Ook ik blijf op mijn honger na dit antwoord. Hoe interpreteert de minister de verklaring die op voorstel van Electrabel werd goedgekeurd ? Daarover heeft de minister niets gezegd. Hij heeft wel iets gezegd over de algemene voorgedij. Betekent dit dat hij de goedkeuring van die verklaring in het kader van de algemene voorgedij zal vernietigen ?

Ik heb ook een vraag gesteld over de financieringswijze van de Electrabel aandelen van de gemeenten. Heeft de Europese Commissie daartegen bezwaren ingebracht ? Is deze formule in overeenstemming met het Belgische vennootschapsrecht dat uitdrukkelijk verbiedt dat aandelen gefinancierd worden door de eigen vennootschap ? Normaal wordt zo een overtreding strafrechtelijk betuigd.

De voorzitter : Minister Peeters heeft het woord.

Minister Leo Peeters : Mijnheer de voorzitter, collega's, vennootschapsrechtelijk is er mij tot op dit ogenblik geen enkele overtreding gesignaleerd.

De heer Geysels vraagt de beoordeling van artikels. Ik zal dat bekijken in het kader van het algemeen toezicht. Men kan het alleszins niet interpreteren alsof ik een vernietiging zou uitspreken. Het gaat om een aspect van algemeen toezicht.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Freddy De Vilder tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over bedrijven die op historisch vervuilde gronden gevestigd zijn

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Vilder tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over bedrijven die op historisch vervuilde gronden gevestigd zijn.

De heer De Vilder heeft het woord.

De heer Freddy De Vilder (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vorige week ontstond nogal wat beroering bij een bedrijf in het Antwerpse. Na een faillissement werden er voldoende overnemers gevonden om het

De Vilder

bedrijf te laten voortbestaan, maar er waren ernstige moeilijkheden bij het afleveren van het bodemattest. Dit bodemattest werd ingevoerd door het bodemdecreet dat hier in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd.

Mijnheer de minister, u beschikt voor dergelijke problemen over de ideale combinatie van bevoegdheden : zowel tewerkstelling als leefmilieu behoren tot uw portefeuille. Ondertussen is het probleem van de tewerkstelling gedeeltelijk opgelost, vermits het bedrijf is overgenomen. Er is echter geen interesse voor de industriegronden die verweesd achter blijven en historisch zijn vervuild. Gisteren nam u in de Vlaamse regering de beslissing om de curatoren te ontslaan van de verplichting het bodemattest af te leveren. U schuift de verantwoordelijkheid van de sanering door naar nieuwe geïnteresseerden in de industriegrond. U schuift de zwarte piet door naar eventuele belangstellenden.

Ik heb daar enkele bedenkingen bij. Waarschijnlijk gaat het hier niet om een eenmalig feit. De volgende jaren zullen zulke problemen zich in Vlaanderen waarschijnlijk nog voordoen. Mijnheer de minister, is er momenteel al enig zicht op eventuele bedrijven die zich op een gelijkaardige locatie bevinden en die bij overname met dezelfde problemen zouden worden geconfronteerd ? Voert u momenteel al een saneringsbeleid ? U nam gisteren de beslissing om de factuur van het bodemattest door te sturen naar eventuele overnemers van de gronden. Gebeurt dit niet, dan blijven die gronden liggen. Meestal gaat het om goed gelegen industriegronden. Vorig jaar hadden we nog een hoorzitting met het VEV, waar de roep om nieuwe industriegronden duidelijk was te horen. Is de beslissing van gisteren de leidraad van de Vlaamse regering voor de oplossingen op termijn van deze problemen ?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, de vraag van de heer De Vilder is zeer interessant. Het gaat immers om een eerste, bijzonder concrete toepassing van het meer dan een jaar geleden goedgekeurde bodemsaneringsdecreet. Omwille van de complexiteit bij de invoering, kreeg de verplichte aflevering van een bodemattest een uitstel van 1 jaar. Het decreet is nu vanaf 1 oktober jongstleden van toepassing.

Het bodemsaneringsdecreet wilde vermijden dat een bedrijf met een enorm milieupassief op een bepaald moment, al of niet na een faillissement, de factuur aan de opvolger of de overheid zou presenteren. In het verleden gebeurde dat bijna altijd. Sindsdien houdt OVAM een register bij van alle verontreinigde sites in Vlaanderen. Dit register wordt samengesteld op basis van een oriënterend bodemonderzoek. Aan de hand van bepaalde criteria wordt bepaald welke bedrijven op de lijst van de mogelijk te saneren sites worden opgenomen. Deze lijst moet door de Vlaamse regering worden goedgekeurd.

Een bedrijf dat zich op een te saneren site bevindt, is verplicht om de procedure tot sanering te starten. Dit moet gebeuren op basis van een beschrijvend onderzoek dat ongeveer twee maanden duurt. Op basis van dit beschrijvend onderzoek beslist OVAM welke risico's er zijn, of er moet worden gesaneerd en, in voorkomend geval, welke andere maatregelen noodzakelijk zijn. Indien er moet worden gesaneerd, is alleen de Vlaamse regering bevoegd om bepaalde afwijkingen toe te staan. Zij kan onder meer beslissen dat er geen beschrijvend bodemonderzoek moet worden uitgevoerd, of dat de sanering mag worden uitgesteld. Het is dan ook alleen de Vlaamse regering die kan beslissen dat een bedrijf wordt vrijgesteld van het beschrijvend onderzoek vooraleer de overdracht kan plaatsvinden. Alleen zij kan toestaan dat de gronden eerder mogen worden overgedragen. De aansprakelijkheid en de saneringsplicht worden hierbij evenwel niet in vraag gesteld. De exploitant, met andere woorden de eigenaar of degene die de meldingsplichtige activiteit uitoefent, is verplicht om de grond te saneren, tenzij hij juridisch kan aantonen dat iemand anders hiervoor verantwoordelijk is.

Voor IMOP is er een kandidaat-overnemer, maar het milieupassief vormt een hinderpaal. De Vlaamse regering kan hem hiervan niet ontslaan. In het verleden kwam het namelijk vaak voor dat een nieuwe vennootschap zozeggd het milieupassief overnam en vervolgens failliet werd verklaard. Ik kan het milieupassief niet loskoppelen van de exploitant. We kunnen de kandidaat-overnemer wel tijdelijk ontheffen van het beschrijvend onderzoek, waardoor hij onmiddellijk kan starten met de exploitatie en men de gronden kan overdragen. Indien uit het beschrijvend onderzoek evenwel blijkt dat sanering noodzakelijk is, draait de overnemer op voor de saneringskosten. Hij kan op zijn beurt dan weer anderen aansprakelijk stellen.

Kelchtermans

Ik sluit niet uit dat dit bodemdecreet een aantal tegenstrijdigheden bevat. Rekening houdend met de tewerkstelling zou het misschien goed zijn om in dit specifieke geval naar een andere oplossing te zoeken. Er wordt terecht gewezen op het dilemma tussen tewerkstelling en sanering. We moeten eveneens vermijden dat we opnieuw in de situatie van vroeger terecht komen en het milieupassief opnieuw op een handige wijze wordt doorgeschoven naar de overheid. Het probleem van de technische hiaten zal worden besproken in de commissie. Ik geef toe dat het de concrete toepassing is van een decreet dat vele vragen oproept. In het verleden werden nog veel meer vragen gesteld toen in Vlaanderen overal vervuilde sites werden ontdekt en de overheid eenzijdig voor de kostprijs moest opdraaien.

De voorzitter : De heer De Vilder heeft het woord.

De heer Freddy De Vilder : Ik dank de minister voor zijn zeer uitvoerig antwoord. Wij zijn vragende partij voor een commissiebespreking waarbij het bodemsaneringsdecreet wordt geëvalueerd. Wij zullen er in elk geval waakzaam op toezien dat de overheid niet voor de kosten opdraait. De gulden regel moet blijven dat de vervuiler betaalt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jean-Marie Bogaert tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de beslissing van de regering inzake de toewijzing van de inning van het kijk- en luistergeld

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Bogaert tot mevrouw Demeester-Demeyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de beslissing van de regering inzake de toewijzing van de inning van het kijk- en luistergeld.

De heer Jean-Marie Bogaert (*Op de tribune*) : Mevrouw de minister, de Vlaamse regering besliste gisteren om de inning van het kijk- en luistergeld voor de komende vijf jaar toe te vertrouwen aan Cipal. Dat is het Centrum voor Informatica van de provincies Antwerpen en Limburg. Naar aanleiding van die beslissing rijzen bij mij een aantal vragen.

Ik zal me beperken tot de meest prangende op dit ogenblik. Ik vraag me af welke de concrete afspraken zijn die de Vlaamse regering gemaakt heeft met Cipal in verband met de inning zelf en het doorstorten van de gelden. Op welke manier zal dat gebeuren, op welke tijdstippen en tegen welke voorwaarden ?

Bovendien lees ik in de verklaring van de regering van gisteren dat men blijkbaar van plan is om de lijsten van de kabelmaatschappijen en van de autobezitters te vergelijken met de lijsten van de belastingbetalers. Het feit dat dat nu pas gebeurt, wijst er mijns inziens op, dat wij inzake statistische gegevens in Vlaanderen met grote leemtes zitten en dat we blijkbaar als Vlaamse regering en Parlement niet beschikken over degelijke statistische instrumenten. Die discussie zou ons nu te ver leiden, maar op korte termijn zullen we deze hier in dit Parlement moeten voeren.

Tot slot, en dat is misschien het belangrijkste op korte termijn, is er bij het huidige personeel van de dienst kijk-en luistergeld enorme bezorgdheid over de toekomst, zeer begrijpelijk overigens. De ingewikkelde regelingen die men hiervoor heeft uitgewerkt en waarover ik lees, maken me wantrouwig.

Mijn vraag is dus zeer concreet. Welke afspraken zijn er met Cipal gemaakt om de verworvenheden van de 175 personeelsleden te vrijwaren. Hoe zit het met mogelijke toekomstplannen ? Op die korte tijdspanne sedert gisterenmiddag zijn er – naar ik heb vernomen – al diverse denkkaders ontstaan. Ze gaan van mogelijke uitstapregelingen tot het behoud van het personeel tot 1999. De tweede mogelijkheid impliceert een totaal ander statuut. Ik vraag dat u in de weinige tijd waarover we beschikken, probeert om duidelijkheid te creëren over de toekomstgaranties voor die 175 personeelsleden.

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de regering heeft gisteren inderdaad de gunning van het contract met Cipal inzake de inning van het kijk- en luistergeld goedgekeurd. Onmiddellijk na de gunning, om half drie, hebben we de vakorganisaties ontvangen, samen met de onderneming Cipal, in het jargon de outsourcingonderneming. Dat hadden we voorbereid maar we moeten in zo een geval altijd de feitelijke beslissing van de regering afwachten.

Demeester-De Meyer

Met andere woorden, voor er ook maar enige communicatie naar buiten is gegaan, hebben we de vakorganisaties ontvangen en een zeer uitvoerig gesprek gehad. Mijns inziens was dat gesprek zeer duidelijk en geruststellend. Het contract is gisteren gegund en gaat onmiddellijk in. De inning van het kijk- en luistergeld door de Vlaamse Gemeenschap start op 1 april. De 175 personeelsleden blijven in hun statuut als federaal ambtenaar tewerkgesteld tot 1 januari 1999 in het kader van de outsourcing met Cipal.

Intussen zal de federale regering deze personeelsleden, tengevolge van onderhandelingen die wij met haar voeren, ter beschikking stellen aan een forfaitair bedrag. Dat bedrag stemt overeen met de lonen die in de Vlaamse Gemeenschap worden betaald. Vanaf nu zitten de belanghebbenden ook samen rond de tafel met Cipal zelf.

Het contract voorziet erin dat 114 personeelsleden nodig zullen zijn op het ogenblik van het volledige functioneren en de begeleiding door Cipal. Vanaf nu zullen ze met hen onderhandelen over de situatie vanaf 1 januari 1999. Het kijk- en luistergeld moet niet meer worden doorgestort, behoudens de eerste maanden omwille van de nog onaangepaste informatica. Het komt immers rechtstreeks op de rekening van de Vlaamse Gemeenschap terecht. Daardoor winnen we in vergelijking met het verleden inderdaad een drie- tot viertal weken.

Ik ben even vergeten waarover uw eerste vraag ging.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik had het onder meer over de vergelijking van de lijsten.

Minister Wivina Demeester-Demeyer : Uw eerste vraag had eigenlijk betrekking op wat wij vanaf nu voorbereiden. Op het ogenblik dat de inning op 1 april wordt overgenomen door Cipal, zullen wij ervoor zorgen dat alle mensen in solidariteit inderdaad het kijk- en luistergeld betalen. Dit wil zeggen dat enerzijds de lijsten voor radio- en televisietaks thuis zullen worden vergeleken met de kabelmaatschappijen en anderzijds deze van de autoradio's zullen worden vergeleken met de dienst DIV van de federale regering, om na te gaan wie een radio in de wagen heeft. We zullen de mensen ertoe uitnodigen spontaan hun taks te betalen. Als iedereen dat spontaan doet, betekent dit dat we een grotere solidariteit krijgen tussen degenen die wel betalen en degenen die niet betalen. Door de nieuwe infor-

maticatechnologie zoals Cipal die zal toepassen, zal dit in de toekomst ook mogelijk zijn.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik dank mevrouw de minister voor haar antwoord. Wat de financiële en statistische kant van de zaak betreft, lijkt me dat inderdaad vrij positief te zijn. Als ik het echter goed begrijp, zou Cipal slechts de tewerkstelling garanderen van 114 personeelsleden. In vergelijking met de huidige 175 betekent dit dat meer dan 60 mensen ten laatste in 1999 voor een hartverscheurende keuze zullen worden geplaatst.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer Bogaert, we gaan na hoeveel mensen er echt werkzaam zijn. Tot het einde van 1998 is er geen enkel probleem, ook niet voor de contractuelen. Dan zijn dit er immers dertig. Zij zijn contractueel verbonden aan Belgacom en hebben helemaal niets te maken met de contractuelen bij de federale overheid. Een aantal van die contracten met Belgacom verlopen zelfs in de eerstkomende periode. In feite is er voor deze contractuelen een veel grotere zekerheid dan in het verleden. Het waren immers contractuelen met een contract van respectievelijk drie, vijf of zes maanden. We kijken dat nu allemaal na, want men kan me op dit ogenblik ook niet precies vertellen of het nu gaat om 175 werknemers of 171 of hoeveel ook. Het is heel belangrijk dat er voor de personeelsleden op termijn een normale keuze kan worden gemaakt. Het blijven hoe dan ook federale ambtenaren. Dat is immers het contract dat de federale overheid heeft afgesloten met Belgacom op het ogenblik dat het privatiseringsproces in gang is gezet.

Zeer belangrijk is dat deze contractuelen ook tot het einde van 1998 blijven en dat de standplaats Aalst blijft, ook na 1 januari 1999. Dit punt vormde toch een van de belangrijke vragen van een aantal leden hier, in de Kamer en in de commissie. Dit is natuurlijk ook zeer sterk afhankelijk van de onderhandelingen die worden gevoerd tussen vakbonden en werkgevers die de nieuwe onderneming zullen opstarten. Ik dacht gisteren te mogen vaststellen dat er bereidheid was aan beide kanten om tot een goed akkoord te komen, ook na 1 januari 1999.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de aanwijzing van een nieuwe raad van bestuur bij De Lijn

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Decaluwé tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de aanwijzing van een nieuwe raad van bestuur bij De Lijn.

De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, De Lijn is een niet onbelangrijke parastatale van de Vlaamse Gemeenschap. Wij geven toch jaarlijks ongeveer 9,6 miljard frank in de vorm van een dotatie om het openbaar vervoer hier in Vlaanderen te organiseren. Ik stel vast dat die belangrijke parastatale met die grote omzet sinds 1 januari niet meer beschikt over een raad van bestuur.

Het mandaat van de bestuurders liep af op het einde van vorig jaar. Men wist dit al maanden vooraf, maar toch slaagt de Vlaamse regering er niet in om een nieuwe raad van bestuur te benoemen bij De Lijn. Dit zou vooral te maken hebben met het feit dat de vernieuwing van de raad van bestuur aan het ontwerp van decreet inzake de vertegenwoordiging en aanwezigheid van vrouwen in raden van bestuur en adviesraden werd gekoppeld. Nu, eind januari, zit die belangrijke parastatale dus nog altijd zonder raad van bestuur.

In het verleden heb ik al vastgesteld dat men in zulke gevallen veelal op een overhaaste manier mensen benoemt. Rekening houdend met de verplichte vertegenwoordiging van vrouwen, kiest men snel lukraak enkele vrouwen om deel uit te maken van die raad van bestuur. Men stelt dan vast dat die vrouwen er meestal niet op zijn voorbereid. Ik vrees dat men vandaag opnieuw die weg zou kunnen inslaan.

Ik hoop dat men mij niet verkeerd begrijpt. Ik ben er zeker niet tegen dat er meer vrouwen in de diverse raden van bestuur en adviesraden worden opgenomen. Integendeel zelfs. Wat me echter wel stoort, is dat deze situatie al gekend is sinds september van vorig jaar, en dat men deze regel nog altijd niet heeft toegepast. Als gevolg hiervan zit een belangrijke parastatale, met een omzet van meer dan 10 miljard frank, een maand zonder raad van bestuur.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende vragen. Wanneer zal de Vlaamse regering daadwerkelijk de nieuwe raad van bestuur benoemen? Zal men zich bij deze beslissing houden aan het ontwerp van decreet van minister Van Asbroeck? Bovendien wil ik nog wijzen op het volgende probleem. Door deze lange periode zonder raad van bestuur werden een aantal belangrijke dossiers niet of in onvoldoende mate opgevolgd. Ik denk bijvoorbeeld aan de problematiek van de pachtovereenkomsten. Hoe lang zal het duren voordat men in deze dossiers belangrijke beslissingen neemt?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de aangelegenheid die de heer Decaluwé naar voren brengt, gaat ons zeer na aan het hart. De heer Decaluwé stelt terecht dat de huidige samenstelling van de raad van bestuur van De Lijn niet in overeenstemming is met het voorontwerp van decreet van minister Van Asbroeck. Bij het samenstellen van een nieuwe raad van bestuur moeten we uiteraard rekening houden met de bepalingen terzake. De samenstelling van de raad van bestuur vertoonde ook nog andere gebreken, bijvoorbeeld inzake de spreiding over het volledige Vlaamse Gewest. We zullen dus met al deze zaken rekening moeten houden.

Om tot een degelijke nieuwe samenstelling te komen, moet een procedure worden gevolgd waarbij de deeltmakende partners in deze raad van bestuur hun kandidaten voordragen. Deze procedure sleept lang aan, vooral wegens de verwickelingen die ik al heb aangehaald.

Ik hoop dat we dit punt kunnen agenderen op de volgende bijeenkomst van de Vlaamse regering. Ik wil wel duidelijk stellen dat deze situatie niet echt een grote impact heeft gehad op de goede werking van De Lijn. Volgens de vaststaande rechtspraak van de Raad van State is het ook zo dat er een continuïteit van administratieve dienst is. Deze houdt niet op bij het verstrijken van een termijn van een mandaat. Dat betekent dat publiekrechtelijke instanties zoals de raad van bestuur van De Lijn verder werken tot op het ogenblik dat de nieuwe samenstelling er is, en de opvolging dus is verzekerd. We kunnen dus zeker geen gewag maken van een bestuursvacuüm. Het bestuur wordt verzekerd en noodzakelijke beslissingen kunnen worden genomen. Ik hoop dat we zeer binnenkort beschikken over een in alle opzichten evenwichtige raad van bestuur.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Ik heb nog een aanvullende opmerking, mijnheer de minister. Ik ga ten dele akkoord met uw analyse. Maar ik benadruk nogmaals dat men deze situatie toch al een tijdje had kunnen voorzien. Men wist dat eind 1996 het mandaat van deze bestuurders ten einde zou lopen.

Verder heeft de vergadering van de raad van bestuur van voorbij woensdag niet plaatsgevonden. De continuïteit van de administratieve diensten is wellicht verzekerd. Op het vlak van de eindverantwoordelijkheid – de verhouding tussen de raad van bestuur en de administratie – hebben we gelukkig nog geen problemen gehad. Maar die waren niet uit te sluiten. Daarom hoop ik dat men, met het oog op soortgelijke gevallen, in de toekomst toch meer vooruitziend zou tewerk gaan.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de NMBS-plannen voor de aanleg van parkeerplaatsen onder het Astridplein in Antwerpen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Malcorps tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de NMBS-plannen voor de aanleg van parkeerplaatsen onder het Astridplein in Antwerpen.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, hier is al vaak gebleken dat het beleid van de NMBS niet goed is afgestemd op de beleidsprioriteiten van de gewesten. Ik denk bijvoorbeeld aan de domeinen mobiliteit of ruimtelijke planning. Ik vrees in dat verband het ergste voor de toekomstige ontwikkeling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Ik heb met name een concrete vraag over de actuele en frappante situatie rond het centraal station van Antwerpen.

De NMBS heeft aan de bevolking een aantal plannen voorgesteld over de doortocht van de HST, de noord-zuidverbinding in het Antwerpse, en meer concreet de verbouwing van het centraal station.

Ook de aanleg van parkeerplaatsen onder het Kievitplein en onder het Koningin Astridplein kwam aan bod. Vooral dat laatste baart me zorgen.

Wij mogen toch verwachten dat de NMBS tot de voorstanders van het openbaar vervoer behoort. Nochtans pleit de NMBS voor 400 bijkomende parkeerplaatsen onder het Koningin Astridplein. Dat plein ligt toch in het centrum van Antwerpen. Het komt er dus op neer dat de NMBS de concurrentie tegen zichzelf organiseert. De mooie principes in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vertellen echter een ander verhaal. Het bevat onder meer een pleidooi voor randstadparkings. Men kan de parking in kwestie toch moeilijk een randstadparking noemen. Het plan heeft het ook over de mobiliteitsconvenants. In Antwerpen zullen we die convenants met De Lijn en het Vlaams Gewest hopelijk binnenkort kunnen afsluiten. In dat verband pleit men ten dele voor de beperking van de mobiliteit van de auto's, en voor de uitbouw van het openbaar vervoer.

Ik kom tot mijn vragen, mijnheer de minister. Bent u betrokken bij de voorstellen van de NMBS ? Is daarover overleg gepleegd ? Wat is uw mening hieromtrent, gezien de flagrante tegenspraak tussen deze voorstellen en het Structuurplan en het mobiliteitsconvenant ? Welke inspanningen zal u doen om in de toekomst dit soort van zogenaamde communicatiestoornissen te vermijden ?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, deze problematiek is me natuurlijk niet onbekend. Het spreekt vanzelf dat wij in het licht van de zorg voor ruimtelijke ordening en mobiliteit zeker bij dit concreet dossier zullen worden betrokken als de bouwvergunning wordt aangevraagd.

We moeten toch goed moeten beseffen welke belangrijke rol een HST-station in zijn omgeving kan vervullen. We moeten ervan uitgaan dat de reikwijdte van de dienstverlening zich over een gebied van verschillende tientallen kilometers uitstrekt. Het is ook van groot belang dat een HST-station goed wordt ontsloten voor alle vervoersmodi. Als dus in een bepaalde omgeving een ruimtelijk conflict zou kunnen ontstaan, zullen we in de eerste plaats de grenzen moeten aangeven van de bereikbaarheid van het station zelf.

Moesten we met andere woorden in een situatie terecht komen waarbij een toenemende verkeers-

Baldewijns

stroom bijvoorbeeld de leefbaarheid van de omgeving in het gedrang zou brengen, of ertoe leidt dat het openbaar vervoer niet meer de nodige diensten zou kunnen verstrekken, dan denk ik dat we zeker de voorrang aan het gemeenschappelijk vervoer moeten geven. Dat stemt ook overeen met de oorspronkelijke zienswijze van de NMBS. Ik zou zelfs durven onderstrepen dat dit in het kader van de Europese ondersteuning van de trans-Europese netwerken als één van de gegevens wordt vooropgesteld. Waarom zou men dit dus niet meer volgen ?

Uiteraard is er de concrete situatie en problematiek van de aanleg van parkeerterreinen. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelt duidelijk dat we met betrekking tot de aanleg van parkeerterreinen denken aan dergelijke terreinen in de randstad, aan parkeerplaatsen op de grote invalswegen naar de dichtbewoonde centra en dergelijke meer. Bij concrete aanvragen en dossiers past het dan ook dat men deze zal toetsen aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Uw aanvullende vraag ging over de mogelijkheid een mobiliteitsconvenant in deze toe te passen. Mijns inziens is het mobiliteitsconvenant inzake deze thematiek zeker een goed instrument. In multilateraal overleg tussen de stad, het gewest en de Vlaamse Vervoermaatschappij moeten we tot overeenstemming komen, niet alleen met betrekking tot de locatie, maar vooral ook inzake het aantal parkeerplaatsen dat op bepaalde locaties wordt voorzien.

Het mobiliteitsconvenant lijkt me dus een flexibel instrument dat, uitgaand van een degelijk overleg, ook voor dergelijke problemen de beste oplossing moet kunnen brengen. Tot slot wil ik aandacht vragen voor het feit dat men bij het verlenen van een bouwvergunning – rekening houdend met alles wat ik tot nu toe heb gezegd – ook een reeks randvoorwaarden mee zou kunnen bepalen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Michel Doomst tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het verplicht gebruik van aanstiplijsten voor stedenbouwkundige dossiers door de administratie Ruimtelijke Ordening

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Doomst tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het verplicht gebruik van aanstiplijsten voor stedenbouwkundige dossiers door de administratie Ruimtelijke Ordening.

De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb hier de aanstiplijsten die vanaf volgende maand door de buitendiensten van Ruimtelijke Ordening zullen worden gebruikt bij het behandelen van aanvragen voor vergunningen. Het is duidelijk dat een aanstiplijst en de formule die daarvoor zal worden gebruikt in elk geval een heel nuttig instrument is om na te gaan of de bouwaanvraag volledig is. Het houdt eveneens een praktische controle in voor diegene die de aanvraag indient. Alleen denk ik dat deze lijst, die een vijftigtal gegevens en documenten behelst die bij een bouwaanvraag moeten worden gevoegd, zéér omstandig is en een logge bureaucratie aankondigt. De lijst moet worden gecontroleerd door de gemeenten, die daarvoor werkkrachten ter beschikking zullen moeten stellen. Ook op Stedenbouw zelf zal een bijkomende controle moeten worden uitgevoerd. Men zegt me daarbij dat een doorsnee inspecteur ongeveer 1.400 dossiers behandelt. Het hoofdbestuur beweert dat men ongeveer een half uur nodig zal hebben per dossier, om na te gaan of dit alle gegevens bevat. Ik vrees enigszins dat dit de klantvriendelijkheid van de buitendiensten niet zal verbeteren. Vroeger hadden de mensen van Stedenbouw immers het voordeel dat ze vlug op het terrein kwamen om bepaalde dossiers te bespreken. Voor dossiers die in aanmaak waren werd ook vlot toegang verleend tot de diensten van Stedenbouw, om daar te onderhandelen. Het vroegere systeem lijkt me beter. Ik vrees – en men vertelt me dit ook – dat dit in de praktijk zal worden afgebouwd. Terwijl we in het begin zeiden dat inzake ruimtelijke ordening de klant tevreden zou moeten terugkeren, zal dit nu terug naar af zijn. In de huidige stand van zaken, waarbij men voorspelt dat 70 tot 80 percent van de bouwaanvragen zal terugkeren, vrees ik dat we in maart of april wel eens tot een file van dergelijke aanvragen zouden kunnen komen.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de hier aangehaalde problematiek moet, denk ik, zeker in een ruimer kader worden bekeken. Het is immers zo

Baldewijns

dat de koninklijke besluiten van 6 februari 1971 duidelijk aangeven welke documenten bij een bouwaanvraagdossier moeten worden gevoegd. Ook de vormelijke aspecten van het document in kwestie worden door dit KB vastgelegd. Derhalve is beweren dat we vandaag een nieuwe regelgeving zouden invoeren omwille van het hanteren van aanstiplijsten niet correct : u heeft dit dan ook niet gezegd. We kennen deze werkmethode immers nu zowat 25 jaar.

Waarom is men daar dan toe gekomen ? Ik verneem uit gesprekken met onze buitendiensten dat heel wat vertraging in de dossiers wordt opgelopen omwille van de onvolledigheid van het dossier. Men moet dan bijkomende documenten of aanvullingen vragen. Men moet het terugsturen of men moet bijkomend telefoneren. Dat lijkt een bijzonder grote vertraging te veroorzaken. Onze administratieve diensten hebben zich nu tot doel gesteld om op een goede manier en binnen een beperkte termijn de aanvragen af te handelen.

Mijnheer Doomst, ik zou u ook willen verzekeren dat het noodzakelijk is, bijsturingen aan dit dossier aan te brengen. Ik denk dat we daar op dezelfde golflengte zullen zitten. Uit de gesprekken bijvoorbeeld tussen de architecten en de Orde van Architecten enerzijds en onze administratie anderzijds blijkt dat het KB van 1971 inderdaad moet worden geactualiseerd. Deze actualisering dringt zich vandaag nog meer op omdat het ontwerp van decreet dat de coördinatie van de wetgeving rond stedenbouw en ruimtelijke ordening vooropstelt, binnenkort in dit parlement zal worden behandeld. Dat zal een actualisering tot gevolg hebben. De ministerraad heeft vorige week een machtigingsbesluit principieel goedgekeurd. Dat laat me toe om de typeformulieren aan te passen, te vereenvoudigen en te verbeteren.

Ik wil nog andere zaken aanhalen zoals de nieuwe regeling inzake kleine werken. Bij een bepaalde categorie kleine werken is het advies van de gemachtigde ambtenaar niet meer noodzakelijk. Hierdoor zullen we onze formulieren moeten aanpassen. Bepaalde kleine werken zullen we in de toekomst moeten kunnen vrijstellen van medewerking van een architect. Hierover loopt ook het nodige overleg met de vertegenwoordiging van de architecten.

Mijnheer de voorzitter, ten slotte wil ik stellen dat we met deze aanstiplijsten allicht enkele kinderziekten zullen meemaken. Er zijn aan onze admini-

stratie interne richtlijnen gegeven om voorstellen te doen en correcties aan te brengen.

Er is zeker geen nieuwe richtlijn aan de buitendiensten gegeven over hoe men het contact en de dienstverlening met de burger moet organiseren. Het staat elk afdelingshoofd vrij om dit contact op zijn manier, naar best vermogen, te organiseren. Ik denk dat we bijvoorbeeld door de volledigheid van de dossiers het aantal samenspraken kunnen verminderen en dat er ook meer ruimte moet komen om het werk in onze buitendiensten inhoudelijk en kwalitatief te verbeteren.

De voorzitter : De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst : Het verheugt me dat de minister zegt dat er op het einde van het jaar een evaluatie zal komen.

Ik vrees alleen dat men concreet zegt dat de grotere administratieve taken met zich zullen brengen dat men minder contact met de bevolking zal kunnen organiseren. Ik denk dat we dit de komende maanden voor alle buitendiensten op de voet moeten volgen.

Minister Eddy Baldewijns : Voor wat de volledigheid van de dossiers betreft, wil ik vermelden dat we dit tot een eenvoudige oefening willen omvormen. De automatisering die we in onze diensten willen, zullen we op die manier echt toepasbaar kunnen maken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de recente ontwikkelingen in het Fenix-dossier

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Keulen tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de recente ontwikkelingen in het Fenix-dossier.

De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de carrousel rond Fenix draait weer op volle

Keulen

toeren. Het is de vraag of ze ooit heeft stilgelegen. De afgelopen week zijn er in elk geval enkele forse rukken aan gegeven. De carrousel dreigt een mallemolen te worden.

In de eerste plaats was er de schorsing door de Raad van State van het ongunstige advies van het Sociaal-economisch Comité voor de Distributie. Ten tweede zijn er de procedures die daarnaast nog worden gevoerd. Ik zit met een aantal vragen en waarschijnlijk ben ik niet alleen.

Wat is de finaliteit van dit dossier ? We hebben het voorwaardelijk gunstig advies gekregen van de stedenbouwadministratie van Limburg op basis van het gewestplan 1994. Dat plan bevat geen toegangsweg. Het blijft mogelijk dat het Interministerieel Comité, de beroepsinstantie van het Sociaal-economisch Comité voor de Distributie, morgen een gunstig advies uitspreekt. Als een of andere organisatie dan opnieuw naar de Raad van State gaat, kunnen we opnieuw met een processie van Echternach beginnen.

Hoe staat het met de financiering ? Globaal zou dit project 14 miljard frank kosten. Het gedeelte van het eigen vermogen van de geldschieters zou rond zijn. Wat het vreemd vermogen betreft, waren er vraagtekens. Die bestaan tot op heden nog altijd.

Het derde punt is de toegangsweg. Dat deel van het gewestplan is geschorst. De burgemeester, de heer Jef Gabriels, verklaarde dat Genk snel bouwvergunningen zou afleveren, maar zoals het er nu uitziet, zullen de mensen met de fiets of te voet naar Fenix moeten gaan. De initiatiefnemers willen pas over de brug komen als ze een bouwvergunning hebben voor elk van de vijf onderdelen. Ook op dit punt is er nog geen duidelijkheid. Ik hoop dat u een beetje licht in de duisternis kunt brengen, mijnheer de minister.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik hoop dat het me lukt licht in de duisternis te brengen. Ik zal de heer Keulen allicht teleurstellen omdat ik me in mijn antwoord zal beperken tot mijn bevoegdheden.

Mijnheer Keulen, het schorsingsbesluit van 24 januari 1997 brengt ons inderdaad terug tot het oorspronkelijk gewestplan van 27 april 1994. Het

tweede gewestplan moest in hoofdorde de toegangswegen mogelijk maken. Het bedekte slechts voor een vijfde het eerste gewestplan. Ik vermeld dit om de relatieve betekenis ervan aan te geven. Het spreekt vanzelf dat we, nadat we kennis hadden genomen van het schorsingsbesluit van de Raad van State, de advocaten van het Vlaams Gewest hebben gevraagd een degelijk antwoord op het besluit voor te bereiden. Ik kan vandaag niet zeggen of er een nieuwe inherzieningsstelling van het gewestplan op het programma staat. We zouden door een dergelijke stelling vandaag de verdere procedure kunnen beïnvloeden. Dit is vandaag niet aan de orde.

De verdere evolutie van dit dossier zullen we op de voet volgen. We zijn altijd van mening geweest dat dit project kansen moet krijgen. De toegangswegen zijn daarbij een noodzakelijk onderdeel, maar we moeten eerst duidelijkheid hebben over het geheel van de vergunningsproblematiek.

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Dit is inderdaad een schoolvoorbeeld van hoe een antwoord nog meer vragen oproept. Ik had het over licht in de duisternis. Dit is zelfs nog geen kaarslicht.

We moeten ons bezinnen over de procedures. Zoals het nu loopt, geeft men de indruk met de voeten van de mensen te spelen. Deze manier van werken zal ons op termijn meer nadeel dan voordeel berokkenen.

Al mijn vragen bleven onbeantwoord. Ik zou ze kunnen herhalen maar u zou waarschijnlijk in dezelfde zin antwoorden. Daar schieten we dan ook niets mee op. Ik hoop inderdaad dat u dit dossier opvolgt. We zullen er zeker op terugkomen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

MOTIE van de heer Filip Dewinter tot uitoefening van het recht van onderzoek over de offerte, de gunning en de verdere uitoefening van het milieuboxencontract
– 524 (1996-1997) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de motie van de heer Dewinter tot uitoefening van

Voorzitter

het recht van onderzoek over de offerte, de gunning en de verdere uitoefening van het milieuboxencontract.

De bespreking is geopend.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, u bent op de hoogte over het feit dat er over het strafrechtelijke aspect van dit dossier een gerechtelijk onderzoek loopt en dat er omtrent de offerte, de gunning en de verdere uitvoering van het milieuboxencontract er op 14 januari interpellaties zijn geweest in de commissie Leefmilieu en Natuurbehoud. Daarin zijn een aantal vragen gesteld en beantwoord, maar er zijn ook nieuwe vragen gerezen. Zo kwam aan bod dat bijvoorbeeld, wat de offerteprocedure betreft, de goedkoopste firma van de hand gewezen omdat er zogezegd procedurefouten zijn gemaakt. Er is het feit dat de minister, tegen het advies van de ambtenarencommissie van OVAM in en ondanks de bezwaren van de toenmalige voorzitter van de Vlaamse executieve en van de Inspectie van Financiën, de offerte toch toevertrouwd aan een firma uit zijn eigen regio. Bovendien heeft deze firma een contract van onderaanneming afgesloten met een andere firma voordat ze zeker was het overheidscontract op zak te hebben. Er is ook het feit dat de box niet in overeenstemming met het oorspronkelijke bestek is afgeleverd. De prijsvermindering die hiervan het gevolg was, is nooit in rekening gebracht.

Al deze vragen zijn slechts ten dele beantwoord. We weten nog steeds niet hoe het komt dat er een onderaannemingscontract werd afgesloten op 25 juli 1991, terwijl de beslissing over de eigenlijke toewijzing pas op 31 juli is gevallen. In de commissie van 14 januari 1997 heeft de minister gezegd dat we dat maar eens moeten vragen aan de bedrijven in kwestie en dat hij zelf niet bij de onderhandelingen was betrokken.

Wie deze week in Humo het artikel heeft gelezen over de geheime Atomaschriftjes van de heer Delcroix, weet dat de minister niet de waarheid spreekt. De uitspraak van de Raad van State viel pas op 28 juni 1991, terwijl hij al in maart 1991 in die schriftjes het volgende schreef. Ik citeer : Aralco, beroep Raad van State, heraanbesteding opgeschort, uitspraak binnen twee maanden, 95 percent zeker ofwel gaan praten met beide partijen, einde citaat. Dit citaat spreekt boekdelen omdat het toch

wel heel duidelijk maakt dat de hele zaak in mekaar is gestoken door de betrokken minister of door toenmalig partijsecretaris Delcroix. In elk geval heeft de CVP beide partijen met mekaar in contact gebracht en het met hen op een akkoordje gegooid na de duidelijke uitspraak van de Raad van State. Op die manier kreeg de ene firma het overheidscontract en ondernam de andere firma geen verdere juridische stappen omdat beide firma's het contract gezamenlijk in onderaanneming zouden uitvoeren. Bij dit alles hoorde natuurlijk de gekende gift aan Cepess, het studie-orgaan van de CVP. Daarmee is het dossier rond. De recente ont-hullingen in Humo leggen de vinger op de zere plek en maken duidelijk dat er sprake is van corruptie. Een onderzoekscommissie moet tot stand komen om de zaak tot op het bot uit te spitten.

Ik was verrast toen ik hoorde dat de heer Denys zijn vraag hieromtrent heeft ingetrokken. Hij heeft in de commissie, na de interpellaties, verontwaardigd opgemerkt dat een onderzoekscommissie noodzakelijk was. Nu is dat echter afgezwakt tot een vraag om een hoorzitting. Een hoorzitting biedt echter lang niet dezelfde mogelijkheden als een onderzoekscommissie, die bijna over dezelfde bevoegdheden beschikt als een onderzoeksrechter. In een hoorzitting zijn getuigen niet verplicht om een verklaring af te leggen en als ze dat wel doen, gebeurt het niet onder ede.

De nieuwe feiten – corruptie, het omzeilen van procedures voor gunningen en offertes – zijn relevant genoeg om een onderzoekscommissie en geen hoorzitting te vragen. Ik hoop dat iedereen het ermee eens is dat de onderste steen van dit dossier boven moet komen. Ik reken op ieders steun om goedkeuring te verlenen aan het verzoek tot oprichten van een onderzoekscommissie. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik zal straks bij de stemming over onze motie nog het woord nemen. We hebben in de commissie gezegd dat we eerst dachten aan een onderzoekscommissie, maar we hebben er onmiddellijk aan toegevoegd dat we op de eerste plaats een onderzoek wilden. We hebben geen slechte ervaringen met de hoorzitting in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden naar aanleiding van de Boelwerffaffaire. Daar is gebleken dat men in hoorzittingen zeer ver kan gaan. Daarom willen we de parlementaire onderzoekscommissie in deze fase nog niet bovenhalen. We opteren voor een hoorzitting, naar analogie met de Boelwerffaffaire. De inhoud zal ik straks toelichten.

Denys

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over deze motie houden.

THEMADEBAT over armoede en uitsluiting

Oprichting van een commissie ad hoc

De voorzitter : Dames en heren, op voorstel van de commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin heeft het Uitgebreid Bureau op 20 januari 1997 beslist een themadebat te houden over armoede en uitsluiting.

Aan de orde is bijgevolg, conform artikel 67, punt 4 van ons Reglement, de benoeming van een commissie ad hoc.

Als naam wordt voorgesteld "commissie Armoede en Uitsluiting" met als bevoegdheid de opstelling van een maatschappelijke beleidsnota over armoede en uitsluiting.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De lijst met de door de fracties voorgedragen kandidaten werd op de banken rondgedeeld.

Vraagt iemand daaromtrent het woord ? (*Neen*)

Er zijn geen andere voorstellen.

Aangezien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal te begeven mandaten, verklaar ik benoemd tot vast lid van de commissie Armoede en Uitsluiting :

mevrouw Mia De Schamphelaere, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Marc Olivier, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en de heer Bart Vandendriessche voor de CVP-fractie,

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, mevrouw Patricia Ceysens en de heer Julien Demeulenaere voor de VLD-fractie,

de heren Guy Swennen, Peter De Ridder en Jacky Maes voor de SP-fractie,

de heren Frans Wymeersch en Felix Strackx voor de VB-fractie,

de heer Herman Lauwers voor de VU-fractie en

mevrouw Ria Van Den Heuvel voor de Agalev-fractie,

en tot plaatsvervangend lid van de commissie Armoede en Uitsluiting :

mevrouw Sonja Becq, de heren Leo Cannaerts en Carl Decaluwé, mevrouw Veerle Heeren en de heer Hugo Marsoul voor de CVP-fractie,

de heer Francis Vermeiren, mevrouw Yolande Avontroodt en de heer Freddy Feytons voor de VLD-fractie,

de heren André Van Nieuwkerke, Tuur Van Wallendael en Robert Voorhamme voor de SP-fractie,

de heren Frank Creyelman en Jan Penris voor de VB-fractie,

de heer Etienne Van Vaerenbergh voor de VU-fractie en

mevrouw Vera Dua voor de Agalev-fractie.

Vervolgens wordt voorgesteld de heer Bart Vandendriessche als voorzitter en mevrouw Patricia Ceysens en de heer Guy Swennen als verslaggevers aan te stellen.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Ten slotte wordt voorgesteld voor de werkwijze van de commissie ad hoc de reglementsbepalingen betreffende de commissies toe te passen.

Is het parlement het ook hiermee eens ? (*Instemming*)

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1986 – 23-A (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instel-

Voorzitter

lingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1986.

De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Voor alle duidelijkheid wil ik preciseren dat het gaat over de eindrekeningen van 1986 en niet over die van 1996. Het gaat dus niet over een drukfout. Ik moet erkennen dat er, sinds mijn interpellatie van de maand juni, een enorme inhaalbeweging bezig is. Er is ons beloofd dat de eindrekeningen van 1996, 10 jaar later dus, zullen voorliggen tegen juni van dit jaar. Voorts zal onze fractie zich bij de stemming onthouden.

De voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
64 leden hebben ja geantwoord ;
35 leden hebben zich onthouden ;
14 leden hebben neen geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
67 leden hebben ja geantwoord ;
36 leden hebben zich onthouden ;
15 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bogaert Jean-Marie
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy

Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Kuijpers Willy
Lauwers Herman
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark
Van Dijk Kris
Van Grembergen Paul
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwerkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbroeke Chris
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Creyelman Frank

Voorzitter

De Reuse Herman
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Huybrechts Pieter
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Walleghem Roeland
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 De Groot Etienne
 De Gucht Karel
 De Maght-Aelbrecht Anny
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Laverge Jacques
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Eycken Christian
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

Redenen voor onthouding ?

De heer Aers heeft het woord.

De heer Wilfried Aers : Ik heb me bij deze stemming onthouden en zal dat ook doen bij de andere stemmingen van vandaag. Ik heb immers een stemafpraak met de heer Weyts. Hij kon vandaag niet aanwezig zijn.

De heer Jan Caubergs : Ik verneem hier dat de heer Aers een stemafpraak heeft met de heer Weyts. Zelf heb ik een brief van de heer Weyts die ik u graag voorlees. Ik citeer : mag ik zo vrij zijn u onze mondelinge afspraak te bevestigen dat u zou willen pairen tijdens de stemmingen in het Vlaams Parlement tijdens de week van 27 januari, tijdens dewelke ik in Straatsburg vertoef om er de zittingen bij te wonen van de Raad van Europa. De stemmingen zullen op dinsdag 28 januari of op woensdag 29 januari of op beide dagen plaatsvinden. Ik dank u voor uw bereidwilligheid en collegialiteit. Einde citaat. Ik zal mijn belofte dan ook nakomen.

De heer Wilfried Aers : Mijnheer de voorzitter, ik heb een kaartje van de heer Weyts. (*Gelach*) De heer Weyts heeft me persoonlijk om deze stemafpraak verzocht, dit in aanwezigheid van vijf personen. Is deze dubbele afspraak misschien een gevolg van het cordon sanitaire ?

De voorzitter : De heer Weyts kan slechts met één oppositielid een stemafpraak maken.

De heer Jan Caubergs : Ik handhaaf mijn stemafpraak met de heer Weyts voor deze en de volgende stemmingen.

De heer Wilfried Aers : Dan heb ik tegen het ontwerp gestemd.

De voorzitter : Het resultaat van de stemming is aangepast.

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1987
– 23-B (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1987.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 64 leden hebben ja geantwoord ;
 33 leden hebben zich onthouden ;
 14 leden hebben neen geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 67 leden hebben ja geantwoord ;
 34 leden hebben zich onthouden ;
 15 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bogaert Jean-Marie
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo

Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Kuijpers Willy
 Lauwers Herman
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Maes Nelly
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleenckx Jef
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Grembergen Paul
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbroeke Chris
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Creyelman Frank
 De Reuse Herman
 Dewinter Filip

Voorzitter

Dillen Marijke
 Huybrechts Pieter
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Walleghem Roeland
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 De Groot Etienne
 De Gucht Karel
 De Maght-Aelbrecht Anny
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Laverge Jacques
 Malcorps Johan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Eycken Christian
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1988
 – 23-C (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1988.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 65 leden hebben ja geantwoord ;
 34 leden hebben zich onthouden ;
 14 leden hebben neen geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 68 leden hebben ja geantwoord ;
 35 leden hebben zich onthouden ;
 15 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bogaert Jean-Marie
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul

Voorzitter

Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Kuijpers Willy
 Lauwers Herman
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Maes Nelly
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Grembergen Paul
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbroeke Chris
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Creyelman Frank
 De Reuse Herman

Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Huybrechts Pieter
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Wallegem Roeland
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 De Groot Etienne
 De Gucht Karel
 De Maght-Aelbrecht Anny
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Laverge Jacques
 Malcorps Johan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Eycken Christian
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verwimp-Sillis Cecile

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen – 367 (1995-1996) – Nrs. 1 tot 7

Aangehouden stemmingen

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over de amendementen op de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 8, 11 en 12 en over die artikelen van het ontwerp van decreet betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen.

De heer André Denys : Mag ik vragen waarom er eerst over dit ontwerp wordt gestemd, terwijl we gisteren eerst het onderwijsdecreet hebben besproken ?

De voorzitter : We volgen gewoon de agenda. Die afspraak werd gemaakt in het Uitgebreid Bureau. De stemmingen worden gerangschikt volgens het ooit opgemaakte tijdschema.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het eerste amendement van mevrouw Avontroodt, mevrouw Ceysens en de heer De Groot op artikel 2.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
50 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden ;
67 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyns Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André

Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Kenzeler André
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Laverge Jacques
Malcorps Johan
Penris Jan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Stassen Jos
Strackx Felix
Timmermans Jacques
Van Aperen Arnold
Van Den Heuvel Ria
Van Eycken Christian
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Walleghem Roeland
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Verwimp-Sillis Cecile
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bogaert Jean-Marie
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul

Voorzitter

Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kuijpers Willy
 Lauwers Herman
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Maes Nelly
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Grembergen Paul
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbroeke Chris
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN heeft :

Caubergs Jan

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het tweede amendement van mevrouw Avontroodt, mevrouw Ceysens en de heer De Groot op artikel 2.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het derde amendement van mevrouw Avontroodt, mevrouw Ceysens en de heer De Groot op artikel 2.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het vierde amendement van mevrouw Avontroodt, mevrouw Ceysens en de heer De Groot op artikel 2.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het eerste amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 2.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 38 leden hebben ja geantwoord ;
 20 leden hebben zich onthouden ;
 59 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 De Groot Etienne
 De Gucht Karel
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Dua Vera

Voorzitter

Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijck Kris
 Van Eycken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Mechelen Dirk
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbroeke Chris
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verwimp-Sillis Cecile

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick

Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
 Avontroodt Yolande
 Caubergs Jan
 Creyelman Frank
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Reuse Herman
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Huybrechts Pieter
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van Hauthem Joris
 Van Lindt Sonja
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Wallegem Roeland
 Vanderpoorten Marleen
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Voorzitter

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het tweede amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 2.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 2 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de heren Strackx en Aers op artikel 3.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
39 leden hebben ja geantwoord ;
10 leden hebben zich onthouden ;
67 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
Demeulenaere Julien
Denys André
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Laverge Jacques

Penris Jan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Hauthem Joris
Van Lindt Sonja
Van Mechelen Dirk
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Walleghem Roeland
Vanderpoorten Marleen
Verlinden Mandus
Vermeiren Francis
Verougstraete Christian
Verrijken Emiel
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dua Vera
Dumez Paul
Geysels Jos
Goos Johnny
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard

Voorzitter

Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleenckx Jef
 Stassen Jos
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Eycken Christian
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Verwimp-Sillis Cecile
 Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN hebben :

Bogaert Jean-Marie
 Caubergs Jan
 Kuijpers Willy
 Lauwers Herman
 Maes Nelly
 Sauwens Johan
 Van Dijck Kris
 Van Grembergen Paul
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbroeke Chris

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 3 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het eerste amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 4.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 8 leden hebben ja geantwoord ;
 50 leden hebben zich onthouden ;
 60 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Dua Vera
 Geysels Jos
 Malcorps Johan
 Sannen Ludo
 Stassen Jos
 Van Den Heuvel Ria
 Van Eycken Christian
 Verwimp-Sillis Cecile
 NEEN hebben geantwoord :
 Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard

Voorzitter

Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleenckx Jef
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
 Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bril Louis
 Browaey Jozef
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Groot Etienne
 De Gucht Karel
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Reuse Herman
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Goovaerts Leo
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques

Maes Nelly
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Sauwens Johan
 Strackx Felix
 Van Aperen Arnold
 Van Dijk Kris
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Walleghem Roeland
 Vandenbroeke Chris
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het tweede amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 4.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van mevrouw Avontroodt, mevrouw Ceysens en de heer De Groot op artikel 4.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 33 leden hebben ja geantwoord ;
 25 leden hebben zich onthouden ;
 60 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bril Louis
 Browaey Jozef

Voorzitter

Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 De Groot Etienne
 De Gucht Karel
 De Loor Herman
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Laverge Jacques
 Malcorps Johan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Stassen Jos
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Eycken Christian
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verwimp-Sillis Cecile

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte

Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
 Bogaert Jean-Marie
 Caubergs Jan
 Creyelman Frank
 De Meyer Jos
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Huybrechts Pieter
 Kuijpers Willy
 Lauwers Herman
 Maes Nelly
 Penris Jan
 Sauwens Johan
 Strackx Felix
 Van Dijck Kris
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris

Voorzitter

Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Walleghem Roeland
 Vandenbroeke Chris
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van de heren Strackx en Aers op artikel 4.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 28 leden hebben ja geantwoord ;
 19 leden hebben zich onthouden ;
 67 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Beysen Ward
 Bril Louis
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Groot Etienne
 De Reuse Herman
 Denys André
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Feytons Freddy
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Laverge Jacques
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Strackx Felix
 Van Aperen Arnold
 Van Hauthem Joris
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Walleghem Roeland
 Verlinden Mandus

Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dua Vera
 Dumez Paul
 Geysels Jos
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Stassen Jos
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van Den Heuvel Ria

Voorzitter

Van der Poorten Mark
 Van Eycken Christian
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Verwimp-Sillis Cecile
 Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN hebben :

Avontroodt Yolande
 Bogaert Jean-Marie
 Browaeyts Jozef
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 De Maght-Aelbrecht Anny
 Demeulenaere Julien
 Gabriels Jaak
 Goovaerts Leo
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Maes Nelly
 Sauwens Johan
 Van Dijck Kris
 Van Lindt Sonja
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbroeke Chris
 Vanderpoorten Marleen

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het derde amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 4.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 9 leden hebben ja geantwoord ;

44 leden hebben zich onthouden ;
 60 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Dua Vera
 Geysels Jos
 Lauwers Herman
 Malcorps Johan
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Van Den Heuvel Ria
 Van Vaerenbergh Etienne
 Verwimp-Sillis Cecile

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schamphelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleeckx Jef
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy

Voorzitter

Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers Wilfried
 Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caubergs Jan
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Groot Etienne
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Reuse Herman
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Goovaerts Leo
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Laverge Jacques
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Strackx Felix
 Van Aperen Arnold
 Van Dijck Kris
 Van Hauthem Joris

Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Walleghem Roeland
 Vandenbroeke Chris
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Wymeersch Frans

Het amendement is niet aangenomen.

Reden voor onthouding ?

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Wij hebben ons onthouden omdat we constateren dat de meerderheidspartijen niet in aantal zijn. Om die reden zal de VLD de zaal verlaten. *(De leden van de VLD, het VB, AGA-LEV, de VU en het UF verlaten de vergadering)*

De voorzitter : Mag ik vragen dat degenen die de zaal verlaten, hun gesprekken in de wandelgangen voortzetten ?

Geen opmerkingen meer ? *(Neen)*

Dan is artikel 4 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het eerste amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 5.

Zelfde stemming ?

De heer Bogaert vraagt de stemming. *(Opmerkingen van de heer Marc Olivier)*

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer Olivier, er mogen hier geen spelletjes worden gespeeld, de meerderheid moet haar verantwoordelijkheid opnemen.

De heer Marc Olivier : Dat is voorzien in het Reglement.

De voorzitter : In het Reglement staat dat er bij een amendement moet worden gestemd bij zitten en opstaan, tenzij iemand een gewone stemming vraagt. Hij heeft hiervoor wel de steun nodig van twaalf personen. Dit geldt evenwel niet voor de

Voorzitter

eindstemming, mijnheer Bogaert. U hoeft zich dus geen zorgen te maken.

Zelfde stemming ?

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de voorzitter, ik vraag me af in welk artikel van het Reglement wordt vermeld dat mensen die hier niet aanwezig zijn, kunnen deelnemen aan de stemming.

De voorzitter : Mijnheer Bogaert, ik spreek alleen over de uitslag.

Wij stemmen nu bij zitten en opstaan over het eerste amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 5.

De leden die het amendement wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het tweede amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 5.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van mevrouw Avontroodt, mevrouw Ceysens en de heer De Groot op artikel 5.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het derde amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 5.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 5 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 6.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 6 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van mevrouw Van Den Heuvel op artikel 8.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 8 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van mevrouw Avontroodt, mevrouw Ceysens en de heer De Groot op artikel 11.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 11 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het amendement van mevrouw Avontroodt, mevrouw Ceysens en de heer De Groot op artikel 12.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 12 aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

Voorzitter

62 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
61 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

AANWEZIG :

Becq Sonja
Beerden Georges
Bossuyt Gilbert
Candries Herman
Cannaerts Leo
Cardoen Georges
Caubergs Jan
Coens Joachim
De Batselier Norbert
De Loor Herman
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Schamphelaere Mia
De Vilder Freddy
Decaluwé Carl
Delcroix Leo
Deprez Paul
Desmet Peter
Dielens Fred
Doomst Michel
Dumez Paul
Goos Johnny
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Hostekint Patrick
Kenzeler André
Lindekens Kathy
Lisabeth Carlos
Logist Marcel
Maes Jacky
Marsoul Hugo
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Olivier Marc
Quintelier Leonard
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Sleeckx Jef
Stevaert Steve
Suykerbuyk Herman
Swennen Guy
Swinnen René
Taylor John
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van der Poorten Mark

Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Peel Marc
Van Rompaey Hugo
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Walter
Vandenbussche Michiel
Vandendriessche Bart
Vanleenhove Gilbert
Vanvelthoven Peter
Voorhamme Robert

AFWEZIG :

Aers Wilfried
Avontroodt Yolande
Beysen Ward
Bogaert Jean-Marie
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Creyelman Frank
De Groot Etienne
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Reuse Herman
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Feytons Freddy
Gabriels Jaak
Geysels Jos
Goovaerts Leo
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kuijpers Willy
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Maes Nelly
Malcorps Johan
Penris Jan
Platteau Stefaan
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Sauwens Johan
Stassen Jos
Strackx Felix
Van Aperen Arnold
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris

Voorzitter

Van Eycken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Walleghem Roeland
 Vandenbroeke Chris
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Wymeersch Frans

AFWEZIG met kennisgeving :

Deswaene Roland
 Lootens-Stael Dominiek
 Maximus Lydia
 Weyts Johan

Het quorum zoals bepaald in artikel 48, paragraaf 2 werd niet bereikt.

Met toepassing van artikel 48, paragraaf 4 wordt de vergadering geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.50 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17.20 uur.*

Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet betreffende de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo (*Op de tribune*) : Collega's, wij betreuren dat aan de hand van een politiek tactisch manoeuvre dat de politiek geen goed doet, de oppositieleiden elkaar wel vinden om er hier voor te zorgen dat iedereen opstapt, ook al weet men dat er twee collega's met een ernstige reden verhinderd zijn in Straatsburg ten gevolge van een stiptheidsstaking op het vliegveld en hier dus niet tijdig aanwezig kunnen zijn. Het zijn twee leden van het Vlaams Parlement, maar zij zijn via de senaat vertegenwoordigd in de Raad van Europa. Dit is een van de weinige internationale instellingen waar Vlamingen ook – mede via de Senaat –

het Vlaams Parlement kunnen vertegenwoordigen. Als men dit alles onmogelijk wil maken, dan is dat geen goede zaak voor de politiek in Vlaanderen en voor de internationale vertegenwoordiging van Vlaanderen in het geheel. Het resultaat zal zijn dat wij inderdaad één stem tekortkomen, want Johan Weyts had een stemafpraak en diegene met wie hij die afspraak had, is aanwezig. Wij danken hem omdat hij rekening heeft gehouden met deze gegronde reden. Dat de anderen daar geen rekening mee houden, legt voor een stuk een hypotheek op de zogenaamde nieuwe politieke cultuur, die voortdurend te pas en te onpas gebruikt wordt wanneer het past in het kraam van de oppositie. Dit is een duidelijk signaal dat men het concept niet ernstig neemt en wij betreuren dit ten zeerste. Het resultaat zal evenwel zijn dat we vrijdag aanstaande, mits aanpassing van onze agenda's, hier opnieuw zullen moeten zijn. Het beste bewijs kunnen we leveren door dan voltallig aanwezig te zijn. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Voorzitter, zou u aan de voorzitter van de commissie voor Mediabeleid kunnen medelen, dat die commissie niet kan plaatsvinden op vrijdag.

De voorzitter : Dat is al gebeurd.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

62 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 61 leden hebben ja geantwoord ;
 1 lid heeft zich onthouden.

AANWEZIG :

Becq Sonja
 Beerden Georges
 Bossuyt Gilbert
 Candries Herman
 Cannaerts Leo
 Cardoen Georges
 Caubergs Jan
 Coens Joachim
 De Batselier Norbert
 De Loor Herman
 De Meyer Jos

Voorzitter

De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Schampelaere Mia
 De Vilder Freddy
 Decaluwé Carl
 Delcroix Leo
 Deprez Paul
 Desmet Peter
 Dielens Fred
 Doomst Michel
 Dumez Paul
 Goos Johnny
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Hostekint Patrick
 Kenzeler André
 Lindekens Kathy
 Lisabeth Carlos
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Marsoul Hugo
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goeij Trees
 Olivier Marc
 Quintelier Leonard
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Sleenckx Jef
 Stevaert Steve
 Suykerbuyk Herman
 Swennen Guy
 Swinnen René
 Taylor John
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van der Poorten Mark
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Peel Marc
 Van Rompaey Hugo
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Walter
 Vandenbussche Michiel
 Vandendriessche Bart
 Vanleenhove Gilbert
 Vanvelthoven Peter
 Voorhamme Robert

AFWEZIG :

Aers Wilfried

Avontroodt Yolande
 Beysen Ward
 Bogaert Jean-Marie
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 Creyelman Frank
 De Groot Etienne
 De Gucht Karel
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Reuse Herman
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Feytons Freddy
 Gabriels Jaak
 Geysels Jos
 Goovaerts Leo
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kuijpers Willy
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Maes Nelly
 Malcorps Johan
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Van Aperen Arnold
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijck Kris
 Van Eycken Christian
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Lindt Sonja
 Van Mechelen Dirk
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Walleghem Roeland
 Vandenbroeke Chris
 Vanderpoorten Marleen
 Verlinden Mandus
 Vermeiren Francis
 Verougstraete Christian
 Verrijken Emiel
 Verwimp-Sillis Cecile
 Wymeersch Frans

Voorzitter

AFWEZIG met kennisgeving :

Deswaene Roland
Lootens-Stael Dominiek
Maximus Lydia
Weyts Johan

Aangezien het quorum niet werd bereikt, zal met toepassing van artikel 48 van ons Reglement, de zonder gevolg gebleven hoofdelijke stemming worden herhaald bij het begin van de volgende vergadering.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op vrijdag 31 januari 1997 om 10.30 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.24 uur.*

BLANCO

BIJLAGE

MONDELINGE VRAGEN

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Vergadering van donderdag 16 januari 1997

Vaste verslaggever : de heer Roland Deswaene, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken over de reclame-uitgaven van scholen

1. Toelichting door de heer Carl Decaluwé

De heer Carl Decaluwé stelt dat hij reeds op 4 oktober 1996 een schriftelijke vraag i.v.m. de reclame-uitgaven van scholen stelde. Uit het antwoord van de minister bleek toen dat men op dat ogenblik geen globaal overzicht had over de reclame-uitgaven van de scholen. Enkel het ARGO-budget voor publiciteit was bekend, nl. 18 miljoen frank. Hij vervolgt dat noch in de jaarrekeningen van de instellingen voor het gemeenschapsonderwijs, noch in de slotrekeningen voor de andere onderwijsnetten, die jaarlijks moeten worden voorgelegd, een rubriek "publiciteit" is voorzien. Er vindt ook geen enkel opportuiniteitsonderzoek plaats naar de aanwending van de werkingstoelagen. Dit alles kadert, nog steeds volgens het antwoord van de minister op zijn schriftelijke vraag, binnen de wettelijk gewaarborgde autonomie van de onderwijsinrichters.

De spreker verduidelijkt nog dat er ook voor de hogescholen weinig of geen controle op de reclamebudgetten is. Enkel het financiële evenwicht van de school, de globale kwaliteitscontrole of het begaan van "laakbare praktijken" (oneerlijke mededinging) kunnen een rem zetten op de gevoerde publiciteit.

Volgens de spreker kan het niet de bedoeling zijn dat de verschillende onderwijsdoelstellingen in Vlaanderen elkaar beconcurreren via massale publiciteitscampagnes, waarvoor werkingsmiddelen worden gebruikt. Het kan niet dat de minister zich verschuilt achter de autonomie van de scholen om geen initiatieven te nemen die het aandeel van de werkingsmiddelen dat aan reclame wordt besteed, te beperken. Hij meent dat vooral de laatste jaren de toename van de gevoerde reclame overduidelijk is en dat men dreigt in een publiciteitsslag tussen de scholen verwickeld te geraken.

De heer Carl Decaluwé stelt de minister daarop de volgende vragen :

1. Acht de minister het haalbaar om in de jaarrekeningen van de scholen (gemeenschaps- en vrij onderwijs) een aparte post "publiciteit" te voorzien, zodat tenminste kan worden gecontroleerd hoeveel van de werkingsmiddelen aan publiciteit worden besteed ?

2. Kan er een beperking worden opgelegd aan het aandeel van publiciteitskosten in de totale werkingsmiddelen ?

3. Kunnen de kanalen waarlangs de scholen reclame maken, beperkt worden ?

2. Antwoord van de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

De minister deelt de bekommernis van de vraagsteller, mede omdat dit fenomeen aan bepaalde principes raakt van de wijze waarop het onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap de laatste jaren werd georganiseerd, namelijk uitdrukkelijk gericht op deregulering en autonomie van de scholen. Het probleem zal zelfs nog groter worden omdat onze samenleving nu eenmaal sterk gemediatiseerd is. Een andere financieringsmethode dan deze die rekening houdt met het aantal leerlingen/studenten is volgens de minister echter niet mogelijk.

De minister vervolgt dat een opgelegde beperking van het aandeel van de werkingsmiddelen dat besteed wordt aan reclame een wijziging van de wetgeving met zich zou meebrengen. Voor het Gemeenschapsonderwijs zou zich dan een wijziging van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs opdringen. Meer bepaald van artikel 51, §2 dat betrekking heeft op de besteding van de door de Vlaamse Gemeenschap versprekte kredieten. Voor het gesubsidieerd onderwijs zou de Schoolpactwet van 29 mei 1959, meer bepaald artikel 32, §1, met betrekking tot de werkingstoelagen moeten worden aangepast. Beide wetgevingen zijn echter zeer moeilijk wijzigbaar. Een aanpassing van het ARGO-decreet behoeft immers een tweederde meerderheid en de Schoolpactwetgeving is een van de fundamenteën van het Vlaamse onderwijslandschap waaraan men niet snel zal raken.

In antwoord op de suggestie om in de jaarrekeningen van de scholen (gemeenschaps- en vrij onder-

wijs) een aparte post "publiciteit" te voorzien, stelt de minister dat dit voor het Gemeenschapsonderwijs nog haalbaar is omdat de controle van de jaarrekeningen vooralsnog niet gesteund is op een uitvoeringsbesluit inzake het boekhoudkundig plan. Dit impliceert echter wel dat er een afspraak wordt gemaakt tussen de betrokken inrichtende macht en de regeringscommissaris. Voor het gesubsidieerd onderwijs zou het voorzien van een aparte post "publiciteit" een wijziging vergen van het besluit van de Vlaamse regering van 9 januari 1991 houdende de controlemaatregelen inzake de aanwending van de werkingstoelagen in het gesubsidieerd onderwijs. Dit besluit is echter een "afstandelijk" besluit waarbij men zich ver houdt van elke opportuniteitscontrole.

Publiciteit is ook als begrip zeer rekbaar, aldus de minister. Waar trekt men bijvoorbeeld de grens met het begrip voorlichting of informatie? Waar begint en eindigt een vorm van reclame? Brochures en documenten met de naam of het logo van de school zijn bijvoorbeeld een indirecte vorm van reclame, idem voor schooluniformen. En zelfs als men de term "publiciteit" zou kunnen omschrijven, dan stellen zich nog andere problemen. Zo kunnen alternatieve bevriende verenigingen die mee het pedagogisch project van de school ondersteunen, zich met de reclame voor een bepaalde instelling inlaten. Die uitgaven zijn echter niet aan de controle vanwege de overheid onderhevig. Bovendien lenen ook steeds ruimere en meer gesofistikeerde communicatiemiddelen, zoals bijvoorbeeld Internet, zich tot reclamedoeleinden.

Het resultaat is volgens de minister dat een eventuele overheidscontrole op het belang dat onderwijsverstrekkers aan reclame hechten en de middelen die ze hier voor inzetten, steeds moeilijker wordt. De minister benadrukt dat de scholen zich echter in een ongelijke situatie bevinden inzake reclamebehoefte zodat de autonomie op het vlak van aanwending van werkingmiddelen oppoortuun blijft. Enkel een overregulering, waar de minister tegen is, zou dit probleem kunnen verhelpen.

Wat de hogescholen betreft vermeldt de minister dat het aandeel van het reclamebeleid niet uit hun jaarrekening is af te leiden omdat zij geen analytische boekhouding moeten voorleggen. Het invoeren van een aparte post "publiciteit" in de jaarrekeningen en het opleggen van een beperking, hetzij voor het aandeel van de publiciteitskosten in de totale werkingmiddelen, hetzij voor de kanalen waarlangs een hogeschool reclame kan maken, zou een overheidsoptreden impliceren met bijkomende regelgeving voor de hogescholen. Hij overweegt een dergelijke maatregel dan ook niet. Een dergelijke

maatregel zou immers ingaan tegen het overheidsbeleid dat gericht is op deregulering en autonomie van de hogescholen.

De minister wijst er op dat indien een hogeschool een reclamebeleid zou voeren dat niet conform is met de wettelijke en decretale bepalingen of haar financieel evenwicht in het gedrang zou brengen, de controle van de commissarissen van de Vlaamse regering dit aan het licht zal moeten brengen. Bovendien zal wanneer de kwaliteit van de missie van een hogeschool gehypothekerd wordt door een ondoordacht reclamebeleid, de kwaliteitscontrole dit reveleren.

Hij vermeldt nog dat de onderzoekscommissie, bedoeld in artikel 200 van het hogeschooldecreet, binnenkort zal worden opgericht. Op die manier kan de decretaal voorziene opvolging gebeuren van elke klacht of vermoeden inzake oneerlijke concurrentie en publiciteit.

Als besluit stelt de minister dat de bekommernis van de spreker terecht, maar niet direct oplosbaar is. Indien dit probleem echter enorme proporties zou aannemen, zal hij eerder via een omzendbrief aan de netten een inhoudelijk gesprek op gang trachten te brengen met als doel te komen tot een compromis om de reclame-uitgaven binnen de perken te houden.

3. Repliek

De heer Carl Decaluwé gaat akkoord met de analyse van de minister. Hij stelt vast dat de minister rekening moet houden met de autonomie van de scholen, maar dat ook de minister bekommerd is over een te grote stijging van de reclame-uitgaven. De enige bedoeling van de vraag is deze problematiek aan te kaarten en enig inzicht te krijgen. Het was zeker zijn bedoeling niet om daaromtrent een regulering te vragen. Hij suggereert wel om bij het begin van het volgende schooljaar dit probleem vooral bij het TSO en het ASO in het oog te houden. Wanneer dan zou blijken dat de reclame-uitgaven echt uit de pan zouden rijzen, vraagt de spreker dat de minister zou optreden zoals de minister zelf in zijn antwoord heeft aangehaald, namelijk door het aangaan van een gesprek met de schoolnetten om tot een "gentlemen's agreement" te komen.

De minister bevestigt daarop dat hij in de loop van de volgende maanden met de schoolnetten een gesprek daarover zal aangaan.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Vergadering van donderdag 16 januari 1997

Vaste verslaggever : de heer Roland Deswaene, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken over de verhouding tussen het HIVT en het RUCA

1. Toelichting door de heer Ludo Sannen

De heer Ludo Sannen kadert de voorliggende vraag in de algemene problematiek van de fusie en samenwerking van hogescholen. Het HIVT, het Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken, en het RUCA, het Rijksuniversitair Centrum Antwerpen, hebben een gemeenschappelijke geschiedenis. Door de jaren heen was de samenwerking zo hecht geworden, dat de diploma's van het HIVT getekend werden door de rector van het RUCA. Artikel 200 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap bepaalt dat het RUCA het HIVT omvat. Deze wettekst is nog steeds geldig. De spreker stelt dat de minister op 24 juni 1994 zelfs verklaarde dat de relatie HIVT-RUCA ook in de toekomst identiek zou blijven. De spreker vervolgt dat zowel het RUCA als het HIVT deze nauwe relatie wensen te bewaren en duidelijkheid vragen over de toekomst van deze samenwerking.

Het HIVT organiseert een opleiding voor vertalers en tolken op academisch niveau. Bepaalde opleidingen bij hogescholen kregen immers een bijkomend label, namelijk van academisch niveau, om een soort van gelijkenschakeling van diploma te krijgen met het universitair onderwijs. Het HIVT heeft een degelijke uitstraling in het buitenland waar een gelijksoortige opleiding van universitair niveau is. Deze situatie is echter voor het buitenland niet zo duidelijk. Een gelijkwaardigheid van het HIVT-diploma blijkt dan ook problemen op te leveren. Daarom wil het HIVT de relatie met het RUCA verder veruitwendigen door onder meer via de diploma's te verwijzen naar het RUCA. Het HIVT krijgt het als onderdeel van de Antwerpse Hogeschool echter moeilijk daarmee.

De heer Ludo Sannen vraagt in dit kader :

– of het HIVT nog op zijn briefhoofden en diploma's RUCA mag vermelden ?

– of de rector van het RUCA de diploma's van het HIVT moet of mag tekenen ?

Verder verwijst de spreker nog naar de "Ecole d'Interprètes internationaux" van Bergen die een conventie heeft gesloten met de Rijksuniversiteit. Hij vraagt of het niet wenselijk zou zijn dat het HIVT een dergelijke conventie met de Universiteit Antwerpen zou afsluiten.

2. Antwoord van de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

De minister stelt dat men naar aanleiding van de besprekingen van het universitair en het hogescholedecreet de missie van deze onderwijsvormen enerzijds bevestigd en in tweede orde nog verfijnd heeft. Zo werd ook voor de één-cyclusonderwijs een missie opgesteld. Deze bipolaire opbouw van het hoger onderwijs is eigen aan Vlaanderen. Ondertussen werd er echter regelmatig tegen de afgesproken missies, die hier aan ten grondslag lagen, gezondigd.

In andere Europese landen is de opleiding vertalers/tolken inderdaad een universitaire opleiding. Dit had tot gevolg dat Vlaamse studenten, wegens een gebrek in Vlaanderen, een doctorale opleiding gingen volgen in het buitenland. Het buitenland erkent dus wel degelijk deze opleidingen als gelijkwaardig. Het buitenland heeft noch in het onderwijslandschap, noch in de internationale instellingen ooit moeilijkheden gemaakt over de opleidingen in Vlaanderen. Het milieu zelf test immers de bekwaamheid van de mensen en maakt zich minder zorgen over de naam van de instelling. Bovendien neemt de HIVT van Antwerpen zelfs deel aan het Erasmusprogramma.

De minister bevestigt dat artikel 200 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap inderdaad bepaalt dat het Universitair Centrum Antwerpen een instelling genaamd "Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken" omvat en dat deze laatste instelling haar statuut als instelling van het hoger onderwijs van het lange type behoudt. Deze decretale bepaling is inderdaad nog niet formeel opgeheven, maar is feitelijk onuitvoerbaar geworden. Sinds de nieuwe juridische structuur van de Hogeschool Antwerpen maakt het vroegere HIVT immers ondubbelzinnig deel uit van deze hogeschool. En

met het hogescholendecreet van 13 juni 1994 werd het omgevormd tot een departement van de Hogeschool Antwerpen. De decreetgever heeft dus een einde gesteld aan de inhoudelijke relatie tussen het vroegere HIVT en het RUCA zoals bepaald in artikel 200. De minister overweegt alleszins om dit artikel te schrappen, omdat het tot onduidelijkheid en uiteenlopende interpretaties leidt. Het is dus steeds duidelijk geweest dat het HIVT behoorde tot het 'lange type' of hoger onderwijs van twee cycli. Nooit zijn de door het HIVT aangeboden opleidingen academische opleidingen geweest. Naar studenten toe is er duidelijk sprake van misleiding, indien men de opleidingen vertaler en tolk als academische opleidingen zou hebben voorgesteld.

De Vlaamse universiteiten hebben, aldus de minister, reeds in 1993 een eenduidige beleidslijn aangenomen betreffende het mede tekenen van hogeschooldiploma's. De minister zal bij de VLIR aandringen op een actualisering van deze algemene lijn en op een correcte toepassing, teneinde elk misverstand te vermijden. Op het officiële diploma van de Hogeschool Antwerpen mag het RUCA dus niet meer worden vermeld en mag de rector van het RUCA onder geen enkele vorm meer tekenen. Wel kan het RUCA worden vermeld in de bijlagen

van het diploma, zoals dit overigens ook aan andere hogescholen soms gebeurt. Hieruit volgt dat ook vermelding op het briefpapier niet meer toegelaten is. De minister heeft enkel zijn regeringscommissaris gevolgd die beroep had ingesteld tegen een besluit van de departementsraad, en verboden dat het diploma zelf getekend zou worden door de rector van het RUCA.

Er zijn anderzijds volgens de minister verschillende mogelijkheden voor een hogeschool om met een universiteit samen te werken. Hij verwijst naar de artikelen 61, 62 en 63 die daartoe het kader bieden. Een hogeschool kan een samenwerkingsovereenkomst met een universiteit afsluiten voor het uitlenen van een personeelslid, de gezamenlijke organisatie van voortgezette opleidingen, lerarenopleidingen en posthogeschoolvorming, het wederzijds toelaten van personeelsleden tot een stage, projectmatig wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijke dienstverlening, kwaliteitszorg, sociale voorzieningen of het gebruik van infrastructuur. Artikel 62 maakt samenwerking voor de gezamenlijke organisatie van opleidingen of onderwijsactiviteiten echter enkel mogelijk tussen hogescholen en niet tussen een hogeschool en een universiteit.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Vergadering van woensdag 22 januari 1997

Vaste verslaggever : de heer Roland Deswaene, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken over de problematiek van de opleidingen kinesitherapie

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Ludo Sannen stelt vast dat het arrest van 18 december 1996 van het Arbitragehof, dat de Vlaamse regering in het ongelijk stelde inzake de wet van 6 april 1995, belangrijke gevolgen heeft. Vanaf het academiejaar 1997-1998 zal de opleiding kinesitherapie vier jaar moeten bedragen. Dat betekent dat de hogescholen, die nu een driejarige opleiding verzorgen, geen diploma's meer kunnen afleveren die toegang geven tot de beroepsopleiding. De opleiding door de universiteiten voldoet wel aan de voorwaarden van de wet.

De Vlaamse regering zal dan ook voor de volgende keuze staan :

- 1) ofwel de opleiding kinesitherapie toewijzen aan de universiteiten en ze afschaffen aan de hogescholen ;
- 2) ofwel de opleiding aan de hogescholen omvormen tot een vierjarige opleiding en deze aan de universiteiten op termijn afschaffen ;
- 3) ofwel tot een taakverdeling komen tussen universiteiten en hogescholen, waarbij de hogescholen een vierjarige opleiding van academisch niveau aanbieden en de universiteiten zich zouden beperken tot de tweede en de derde cyclus, die trouwens meer aan hun missie beantwoordt.

In elk geval het decreet op de hogescholen aangepast moeten worden. De heer Ludo Sannen vraagt hoe en op welke termijn de minister een oplossing voor dat probleem zal uitwerken, en of hij eventueel ook aan oplossing voor het overaanbod aan kinesisten denkt.

2. Antwoord van de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzakenminister

De minister antwoordt in de eerste plaats dat hij zo vlug mogelijk zal inspelen op het arrest van het Arbitragehof ; dat betekent concreet dat de kandidaat-studenten kinesitherapie in september 1997 alleszins geen driejarige opleiding aan de hogescholen meer zullen kunnen aanvatten. Het Vlaams Parlement zal dan ook zo snel mogelijk gevat worden om het hogeschooldecreet in die zin aan te passen.

Wat de vraag naar de toewijzing van de vierjarige opleiding betreft, daarop kan de minister momenteel nog geen antwoord geven. Hij heeft een voorstel, dat hij zal voorleggen aan de hogescholen, de universiteiten en de vakbonden. Zijn voorstel omvat ook het principe tot het invoeren van een toelatingsproef, maar die is alleszins nog niet voor volgend academiejaar. Het is ook duidelijk dat de financiële meerkost die een gebeurlijke toewijzing van de opleiding aan de hogescholen voor die hogescholen zou meebrengen, niet binnen de huidige financiële enveloppe voor de hogescholen opgevangen kan worden.

Ingaande op enkele bijkomende vragen van de heer Ludo Sannen en de heer Jos De Meyer, stelt de minister dat hij momenteel nog geen verdere verklaringen wenst af te leggen.

De voorzitter vestigt de aandacht op artikel 79 van het reglement, dat geen debat over mondelinge vragen toelaat. De betrokkenen kunnen hun vragen desgevallend omzetten in een interpellatie.

– *Het incident is gesloten.*